ראת וות ובעיצוב באתנות ובעיצוב art&design

רו ירחון לתרבות הקרמיקה גיליון מספר 3 אוקטובר-נובמבר 1999, 32 ש"ח

ר רו דר - "ריחו

אמן ותבנית נוך מולדת • בריטניה הגדולה

הצלבנים בארץ ישראל • קרמיקה מדיטרנאה • בוגרי בצלאל וחל חי

עתיקות והרפתקאות • ניו יורק מארחת את המזרח

Angel gallery exhibits until the end of October "pomegranate" - the second exhibition of the artist **Yoav Ben Dov** from a serie of seven exhibitions focusing on different aspects of the Israeli culture; music, food and others through the seven traditional Jewish fruits.

...."even we are aware of the risks and the complexity of such a project, we see a continuing potential, one exhibition give the fruits to the next one. We are dealing with art that is concerened with our "Israeliness" and we find it a real thrill... the melting pot is active and now its the time of the "new Sabra". It is a new era of communicating with the locality and Yoav Ben Dov expresses it in its best natural form". **Gabi Angel**

The "pomegranate" exhibition shows 30 pieces of art - sculptural and wall-works made of wood, clay, paper, metal, stone and others. the catalogs are unique -for the previous exhibition "wheat" the catalog made of wheat paper and with a cd-rom essay about bread by Erez Bread. For the "pomegranate" a coin was designed by the artist duplicated for sale, the income will be donated to children in need as a treat to society, as it is said in the "Pomegrante Blessing" of the Jewish new-year "may we be rich with rights as pomegrante" The catalog also includes a song specially written by Ariel Zilber.

גלרית אנגל מציגה עד סוף חדש אוקטובר את "רימון" - תערוכה שניה בסדרת "שבעת המינים" של האמן יואב בן דב , סידרה בת שבע תערוכות שתימשך כשנתיים וחצי ותבטא את גירסתו המיוחדת של האמן ל"שבעת המינים" המסורתיים ואת הקשר שלהם לאספקטים שונים של התרבות והחברה הישראלית: אוכל, מוסיקה, איכות הסביבה וכדומה.

..."למרות הבעיות והסיכון שבפרוייקט מסוג זה, אנחנו רואים בכך פוטנציאל מתמשך, כשתערוכה אחת תמשיך ותזין את הבאה אחריה. מדובר באמנות שנוגעת לישראליות שלנו וזה מרתק... כור ההיתוך פועל, ועכשיו הגיע זמן הסברס החדש. מתחיל להיפתח בארץ דו-שיח עם הלוקאלי, ויואב בן-דב מעביר זאת בצורה הטבעית ביותר". גבי אנגל

בתערוכה "רימון" מוצגות כ-30 עבודות פיסול, אובייקטים ועבודות בדו-מימד, עשויים ממיגוון חומרים : בד, אבן, ברזל ,חימר, נייר, נחושת ועץ. לתערוכות הופקו קטלוגים יוצאי דופן.

ל"חיטה" - הקטלוג עשוי מחיטה גרוסה ומעובדת ידנית וכלול גם סי.ד.רום ומאמר של ארז קומרובסקי מ"לחם ארז".

ל"רימון" - מלבד סי.די.רום , עוצב מטבע שהוטבע במיוחד על ידי האמן ההכנסות ממכירת המטבעות ייתרמו לטובת ילדים במצוקה, בכך יואב מבקש להעניק מפרי עמלו בחזרה לחברה, כפי שנאמר ב"ברכת הרימון" בראש-השנה "ירבו זכויותינו כרימון". הקטלוג כולל שיר שחובר במיוחד על-ידי אריאל זילבר.

אל הקוראים

To the readers

שמחה להביא בפניכם את הגליון השלישי של המגזין לנושאי תרבות הקרמיקה בארץ ובעולם. אתם מוזמנים לשלוח מכתבים והצעות לכתבות עם מידע או עניין מיוחד. בעמודי המידע "הלוח הגדול" תמצאו טופס למנויים ופירוט על אפשרויות פרסום.

להתראות בגליון הבא, ציפי נשר (מנשרוב-מצומורה)

בחרתי לכבד עמוד זה בציטוט של אהרן כהנא:
"מהות הקרמיקה, השפעתה על חדוות החיים שלנו,
החוש האסטטי, הצורך שמרגיש האדם, לייפות את
כלי-חפציו היומיומיים ויחד עם זה, להלביש אותם
מחשבה וסמליות, להגביר את הרצון האינטימי יותר

ליצירות אלה בחיינו ובמעונותינו.

עדים אנחנו לחווית הצורה המתחלפת תדירות של האנושות, שהרבתה לפאר את ים החולין שלה בדברי חפץ יפים. אך במיוחד מושך אותנו, חפץ נוגע בפשטותו, צנוע רב-אומר, של עולם הצרכים היומיומי שלנו, מקור ההשראה של האדם שוחר אמנות ויופי בעל הלב הגדול והאמצעים המצומצמים, והם: הספל, קנקני המים והיין, הצלחת, הצנצנת, פח השמן, כד החלב ועוד מאות חפצים אחרנת:

lam glad to introduce the third issue of CERAMIC ART & DESIGN magazine, a bi-monthly, multi-cultural journal of pottery and ceramics, of all times and of different places. You are welcome to write letters with important or interesting information.

In the informative section "the great pages" you may find subscribing and advertising form.

See you again in the next issue,

Tsipi Nesher (Menasherove-Matsumura)-Edittor

"THE ESSENCE OF CERAMICS IS ITS EFFECT ON OUR APPRECIATION OF LIFE, OUR ESTHETIC SENSE, AND THE UNIVERSAL NEED FOR OUR EVERYDAY OBJECTS TO BE BEAUTIFUL WHILE AT THE SAME TIME TO BEAR IDEAS AND SYMBOLISM, THE INTIMATE DESIRE FOR THESE CREATIONS TO BE PART OF OUR LIFE AND HOME. WE HAVE SEEN THE CONSTANTLY CHANGING PERCEPTION OF FORM IN THE MULTITUDE OF ESTHETIC OBJECTS WITH WHICH HUMAN SOCIETY HAS ALWAYS ADORNED DAILY ROUTINE. BUT WHAT APPEALS TO US MOST ARE UTENSILS THAT ARE TOUCHING IN THEIR SIMPLICITY, HUMBLE STATEMENTS OF OUR EVERYDAY NEEDS. THE SOURCE OF INSPIRATION FOR THOSE SEEKING ART AND BEAUTY, THAT BEAR WITNESS TO A WIDE HEART AND LIMITED MEANS. THESE ARE THE CUP, THE WATER FLASK, THE WINE JUG, THE PLATE, THE JAR, THE OIL CROCK, THE MILK PITCHER, AND THE HUNDREDS OF OTHER SUCH OBJECTS." **AHARON KAHANA**

TI 'TAII CATEIN NGTR'GR

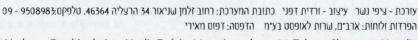

עוכן

4	גילת בן-נתן שמחי - אמן ותבנית נוף מולדת
6	אורלית כהן - רפליקות ארכיאולוגיות
8	ניצה יפה - מציגה בבניני האומה בירושלים
10	שלושי <u>םיי</u> - תערוכה בגלריה יישלוש שלושי <u>םיי</u>
12	עבודות גמר - בוגרי בצלאל ותל חי
20	הלוח הגדול - מפת מתחמי קרמיקה בישראל, לוח ידיעות כללי
24	קרמיקה בתרבות הצלבנית בארץ ישראל
28	קדרות קדומה - עלילות זיופים
32	בריטניה הגדולה - מכירה פומבית בכריסטיים
34	קרמיקה "מדיטרנה" - צרפת
36	מזרח-רחוק מבקר במערב: אמנים מטיוואן ומיפן מציגים בניו-יורק

Editor: Tsipi Nesher Graphic design: Vardit Dafni Magazine adress: 34 Zalman Shneor st. Hertzliya Israel 46364, Telefax: 972 - 9 - 95**9**8983

גילת בן - נתן שמחי Gilat Ben-Natan Simchi אמן ותבנית נוף מולדתו Artist molding her landscape

צילם ריקרדו דה-טילבה photos by Ricardo Da Ŝilva

"היצירתיות שבי ניזונה בעיקר מהנסיון למזג בין השפעת ההתבוננות בטבע ויצירת שימושיות פשוטה. הבחירה ליצור באדמית (טרה-קוטה) נובעת מאהבתי לחומר מקומי עם חום ורוך בגוון האדום שבו. בתקופת לימודיי באנגליה אף לרגע לא נתפתיתי ליצור באבנית על כל איכויותיה, עם זאת התחזקה בי הנטיה לעבודה עצמאית עם חומרי

הקשר לטבע קיים בי מילדות (נולדתי וגדלתי בטבעון) ומהווה מקור לאותו סגנון של עיצוב צורות עגולות ורכות כמו הגבעות שבסביבתי ומתבטא גם בנסיוני להציג חומר חשוף לעין ולמגע במינימום זיגוג הנדרש לשימושיות. כך הגעתי לחיפוי בטרה סיגילטה.

הרצון להתחבר עם התרבות המקומית והסביבה מביא אותי להתבוננות בקדרות קדומה ובקדרות ערבית בת ימנו מצד אחד ולזיקה שבי לסמלים יהודיים מצד אחר. הנטיה להתרכז בצורה ולחשוף את תהליך העבודה בחומר מביאה אותי לטכניקה של צריפת עישון, עם המימד הבלתי צפוי שבה כשיטה ליעטרי את פני השטח כאשר גורם ההפתעה מפצה גם על מפחי-נפש הנגרמים לעתים.

הסידרה ילחם' נוצרה בתקופת ההריון הראשונה שלי, באנגליה, בנסיון ליצור כלי לאחסון לחם כמו ה-BREADCROCK המקומי של האנגלים אך עם צורתו של הלחם בישראל.

היא נוצרה בעקבות מחשבות שהיו לי על תפיחה, אפיה והוצאה מן התנור - מחשבות המתאימות גם ליצירת לחם וגם ליצירת כלי קרמי. קיים ביטוי באנגליה המבטא הריון- ׳הלחם בתנור׳.

תחתית הכלים עליה נחה כיכר הלחם מזוגגת כך שהמיכל ניתן לניקוי והחלק העליון חשוף לנשום למניעת עובש וחרקים".

גילת בן-נתן שמחי למדה והשתלמה באנגליה מספר שנים, בוגרת אוניברסיטת גילדהול בלונדון לחינוך מתקדם באמנויות וקרמיקה. השתלמה ועבדה אצל הקרמיקאית ליסה המונד בלונדון.

כיום יוצרת בטבעון בסטודיו "סדנאות האמנים" של המת"נס.

"סדרת "לחם"

טרה קוטה, אובניים עם בניית יד, חיפוי טרה סיגילטה וזיגוג חלקי. שורך: 50 ס״מ ₪

Middle Easteren Bread Crocks

terra-cota clay, throwing and hand-build, terra sigilata, partially glazed 50 c"m long 20 c"m wide

"My creativity is an attempt to bring together the influence I receive from nature observing with simple functionality. I chose to work with earthenware (terra cotta), because I love the local, warm, soft with reddish-brown shades clay. Even during my stay and study in England - a country with a long tradition of Stoneware, I was not tempted to give-up my love for the earthenware's touch, although I learnt to work independently with the clay.

Since my childhood, the surrounding nature I was living in, has always captured my imagination, and it became the source to the soft and round forms, reflecting the small hills, so dominant in the landscape surrounding me, exposing the natural earthenware effect with minimum presence of glaze (only as needed). It led me to use terra sigilatta. The desire to be attached to the historical side of the place brings me to watch the Palestinian pottery on one hand and the Yudaica symbols on the other hand. My main effort is to concentrate on the form and to thrive in revealing the process of the creation, which lead to the smoking treatment and its unexpected effects which decorate the pots. I love surprises and it compensates for the disappointments, which sometimes result in such firing technique. The "bread" series was created during my first pregnancy, it was in England and I tried to match between the functions of the local bread-crock and the common shapes of bread in the Mediterranean. Thoughts about lavenning, swelling, baking and bringing out a creation from oven, was the association which passed through the bread and the ceramic vessel. There is a British expression for pregnancy - "the bread is in the oven". I glazed only the bottom of the bread crocks, so the container may breathe through the terra sigilatta walls to prevent from molding.

פך למזיגת יין עשוי חרט. תל-צאפי, המאה ה-9-8 לפנהיט מוזיאון ישראל Ancient Wine Jar 9th century B.C. Israel Museum

ברזל ואדמה SOIL AND IRON

ORLIT COHEN - Designs Archaeological repliques with sterling silver decor. עבר הווה ועחיד ברפליקות ארכיאולוגיות שיוצרת אורלית כהן מחומר מעוטר בכסך

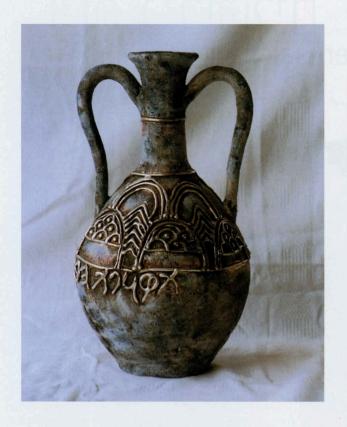
Orlit Cohen works are duplications of original ancient pottery found in Israel and decorated with Aramic and ancient Hebrew writing.

One of her most famous works was presented to President Clinton by the late Israeli Prime-Minister Itzhak Rabbin. Orlit was involved in different areas of art, began with graphic design. scenic and glass decoration, until she became completely devoted to the actual artistic design in which she is involved today - casting and molding archaeological replications decorated with pure sterling silver. Her works are displayed in different museums in Israel and abroad such as the Herodian Museum in the Jewish quarter of the Old City of Jerusalem. "I have immersed into this world and taken upon myself the task to bring together the world of the past with that of the

לורלית כהן למדה אמנות בארץ ובחו"ל, ועסקה בתחומי יצירה ואמנות שונים - עיצוב גרפי, עיצוב בזכוכית עד שעברה ליצור רפליקות ארכיאולוגיות לחרסים מקוריים שנמצאו בישראל, עשויים מחומר בשילוב עם עיטורי כסף טהור וכתב ארמי ועברית שמית עתיקה. עבודותיה מוצגות במבחר גלריות וחנויות מוזיאונים בארץ ובחו"ל.

אחת מיצירותיה המפורסמות ניבחרה כמתנה מאת ראש-הממשלה המנוח יצחק רבין אל נשיא ארה"ב ביל קלינטון לרגל הבחרו לנשיאות.

ייברזל וחומר, שני יסודות המרכיבים את האדמה, שני חומרים מוצקים ועמידים המבטאים עבר והווה גם יחד. אלו החמרים בהם בחרתי ליצור, אשר הביאו אותי להתעמק בקשר שבין העבר להווה עם מבט לעתיד. אני יוצרת בהווה מתוך תחושה פנימית של שרשים מעבר רחוק, עם האמונה ששילוב בין החומרים האלו יבוא לידי ביטוי ביצירה עם עוצמה רגשית ומוחשית.

הכלים שיצרתי הם עם ייצוג של אלמנטים מהעבר ההווה והעתיד - החומר מייצג את העבר בשילוב עם הברזל הנוצץ המייצג את ההווה ואת העתיד אך עם יכולת להחזיר אותנו אל תקופות קדומות״. ■

"Soil and Iron, two of the basic elements from which the earth is made of, two strong and solid elements so resistant, bringing together the past with the future.

I deal with a feeling, that such a combination of these elements I use from different eras, will create a sort of powerful, very visual and emotional creation bringing historical substances from the past together with todays shining and gleaming iron. This reflects the present and future, still somehow reflects the past, taking us back to the pick axe and to other metal tools from the Paleolitic era.

I thrive on these aspirations, hoping that part of me will wander with you wherever you are and you will enjoy my creations."

כלי היין והבירה הקדומים מוצגים בתערוכת "5000 שנות יין ובירה בא"י ושכנותיה" במוזיאון ישראל בירושלים עד סוף השנה. הבירה היתה המשקה העיקרי בארצות החמות כמו מצרים ומסופוטמיה שאקלימן לא התאים לגידול גפנים.

ראה דוגמאות של כלים מקוריים מתערוכת כלי יין ובירה בא"י אשר מוצגת עד סוף השנה במוזיאון ישראל בירושלים.

נצה יפה דמויות כדים - מוצגות במרכז הקונגרסים הבינלאומי -בניני האומה בירושלים אומי -בניני האומה בירושלים אומי -בניני האומה בירושלים Venus in Jerusalem Nitsa Yaffe Jar Images exhibited at the Jerusa

Nitsa Yaffe Jar Images exhibited at the Jerusalem **Conventions Center** curator - Talila Grinberg

״החיים שאנו חיים הנם אוסף של טלאים או רצועות, החוזרות על עצמן במונוטוניות מתמשכת. ויוצרים לבסוף מרקם חדש שלא ראינו מעולם". (מתוך ספר התערוכה של נצה יפה)

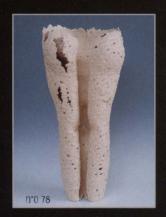
נצה יפה ילידת שדה-יעקב, גרה בגבעת אלה. בוגרת החוג לאמנות, מדור יצירה באוניברסיטת חיפה, מוסמכת החוג לחינוך באוניברסיטת חיפה, ובוגרת החוג לביולוגיה באוניברסיטת תל-אביב. מורה לביולוגיה ומרכזת השתלמויות מורים למדע וטכנולוגיה במכללת אורנים ועוסקת בפיתוח תוכניות העשרה לילדים. עבודותיה הוצגו במספר תערוכות: בגלריה ליונס באורט בראודה בכרמיאל, בגלריה שלוש שלושים בנווה-צדק ובבית האמנים בירושלים.

"The life that we live is a collection of patches or coils that repeat themselves in a continuous monotony, finally creating a completely new texture not before seen". (from the exhibition's visitors book)

Nitsa Yaffe was born in Sde-Yaacov, resides in Givat-Ella. She graduated creative art and M.A. of education in Haifa University and Biology in Tel-Aviv University.

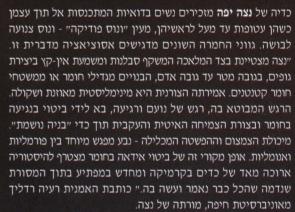
Nitsa is a Biology teacher, tutor of teachers' specialty programs in science and technology at Oranim College, and develops educational programs for children.

Exhibited at galleries in Carmiel Lions, Shlush Neve-Tzedek and others.

לראשונה מוצבות יצירות אמנות על אדני החלונות הגדולים של "טרקלין אגם". במשך היום הן נראות רק מתוך הבנין, ואילו בלילה צלליתן משתקפת מבעד לחלונות. נדמה שאין מתאים כ"ונוס פודיקה - הצנועה" לנסיון ראשון מעין זה.

The jars of **Nitsa Yaffe** reminds the viewer of Bedouin women withdrawing into themselves, their bodies completely veiled. Like "Venus Pudika" - Venus modest and clothed. The various shades of terra cotta are reminiscent of the desert.

Nitsa projects her endless patience and discipline in the creation of her art pieces which are between a meter to a human in size and made from coils and small ceramic slabs. Her formal statement is minimalist and balanced. The viewer senses the placidness and calm in the work that results from the way she works the clay in a slow and consistent fashion, allowing it to breath its own life. From her minimalist approach and generalized abstraction flows a unique meeting between the formal and the anomalous. Ceramic pottery enjoys a long history and a rich tradition which might lead the viewer to expect something they have seen before. But instead, Nitsa's work, which uses traditional methods of coils and slabs, results in something very new and unique", writes the artist Rayah Redlich, a lecturer at the Haifa University and Nitsa's teacher.

For the first time art pieces are positioned on the base of the big windows of the "Agam Lobby", at the Jerusalem Conventions Center. During the day the pieces seem to be contained within the buildling, but at night their silhouettes reflect from behind the window. It seems that there is no piesce of art more fitting that the modest "Venus Pudika" to experiment with this new setting.

OFRA BEN-DAVID

This Summer at the Gallery Shlush Shloshim in Neve-Tzedek, Tel-Aviv

"It is not a jar nor bowl nor pot, it is myself I am forming"

Born and educated in Jerusalem, Ofra Ben-David studied four years in the Bellas Artes Art School in Costa-Rica. Mainly

sculpturing, throwing, firing, concentrated on pre-Columbian techniques and folkloric art. Ofra exhibited for the last 15 years in Costa-Rica and Florida, currently Ofra is exposing her art at the Miami art work gallery - Coral Gables and teaching and working at her studio in Hollywood. "מלים אני יוצרת כי אם את עצמי אני מעצבת..." כלים אני יוצרת או או יוצרת כי אם את צישי אני מעצבת..."

עפרה בן-דוד ילידת ירושלים, למדה 4 שנים

בבית-הספר לאמנות בקוסטה-ריקה בעיקר פיסול כיור ואמנות פרה-קולומביאנית. השתתפה בסמינרים בנושא ראקו באיטליה ובספרד בשנים 97י ו-98י והציגה בתערוכות בקוסטה-ריקה ובפלורידה - מיאמי. כיום עבודותיה מוצגות במיאמי בגלרייה לאמנות בקורל גבלס, והיא עובדת ומלמדת בהוליווד.

עבודות גמר של תלמידי "בצלאל" ו"תל חי"

FINAL WORKS OF
"BETZALEL" AND "TEL HAI" STUDENTS

Paula Federica Romero

Bezalel graduating project - "CELADON"

Stoneware and porcelain glazes, 1260 degrees burn. made on wheel and by hand

"My work is inspired by the 19th century English pottery. My artistic way of thinking leads me to connect and mix these Western style shapes with ancient Eastern reduction burning techniques. The reason I created "Celadon" on the wheel is that I prefer to make "multiple objects" as in a set with my own hands, whereas making a cast set of objects may be technically done by someone else once the cast is ready, thus losing some of the connection between artist and creation". פאולה פדריקה רומרו - "סלדון"

אבנית עם גלזורות פורצלן בצריפה של 1260 מעלות - עבודת אובניים ויד ייעבודתי מושפעת מקדרות אנגלית מהמאה התשע-עשרה. ודרך החשיבה האמנותית הובילה אותי לחיבור וערבוב של צורות בסגנון מערבי עם צריפה בטכניקה מזרחית קדומה. הסיבה שהביאה אותי ליצור על אובניים את עבודתי היא , כי אני מעדיפה מספר חפצים כמו במערכת אשר עשוייה במו ידיי, בעוד שבייצור של מערכת כלי אוכל על ידי יציקה העבודה יכולה היתה להיות מיוצרת בידי מישהו אחר לאחר שתבנית נוצרה. ואז בעצם אובד הקשר שבין האמן ויצירתו"

ערן אופיר - מושב פיסולי

דגש על פשטות , מגע יד וקו ספירלי זורם. כל עבודה שונה, כל אובייקט והנפח שלו - חלקם עם נפח מלא וחלקם נראים כמו לאחר הוצאת אויר ממרכזם. לצבע תפקיד חשוב בעבודה - צבעוניות המגיעה מגלזורות שמקורן בסין וביפאן צריפת חיסור חמצן בתנור גז ב-1250 מעלות. העבודות מספרות על עיסוק בשלמות צורנית, מופיעות כקבוצה אשר ניתנת להפרדה לפרטים - כל פרט והייחוד שלו. גודל העבודות - גובה 40 סיימ רוחב 60 סיימ

ERAN OFIR - sculptural seats

Simplicity, tuch of hand and spiralic line. Each piece is different in its size, some as with air and some without air. The glazes are Far-East oriented, reduction firing, gaz 1250 degres. The pieces deal with perfect form, a group which may bring to parts - each part and it uniqueness. 40 c"m high

TANIA BALEVITZ - received the first price of this year at "Betzalel" Academy. "My work is a space in which I invite the observer to approach my inner emotional world.

I emigrated to Israel from Odessa (Ukraina) six years ago, there I studied the arts, and now I have just graduated the academy.

The last two years I was involved in creating with textural materials - tex - words, signs. The new works deal with my personal life - gardening, Gong-Fu, ceramics which have an important place in my life and I tried to bring it out in my late works.

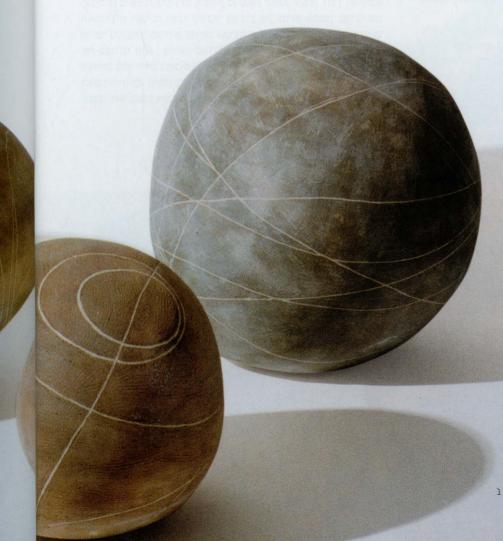
My last work is a fruit of my memories from collecting stones on the beach and in the woods without any idea why, just collecting from an inner direction. Those stones seemed to me as carrying a treasure of information, so I created our from the feelings I memorized."

טניה בלביץ מירושלים - ״אפשרות לתחושה״ זיכתה אותה בפרס הראשון השנה בבצלאל ״כל עבודתי היא - חלל, מקום שבו ניסיתי לתת למתבונן אפשרות לגעת בתחושות לשלי.״ ״עליתי לארץ מאודסה (אוקראינה) לפני יותר משש שנים, שם למדתי רישום וציור. השנה סיימתי לימודיי ב״בצלאל״ במחלקה לעיצוב קרמי.

בשנתיים האחרונות העסיקו אותי נושאים כמו טיפול טקסטורלי בחומר - TEXT - (מילים, אותיות) כטקסטורה, סימנים, תנועות ידיים, היוצרים שטיח תבליטי. המעבר לעבודותי החשובות נובע מ״חפירה״ אל עברי האישי, והחיבור של כל הנושאים המרכזיים שבחיי - גונג - פו, גינון וקרמיקה - הנמצאים כמעט בשורה אחת מבחינת חשיבותם עבורי ואשר בהדרגה התגבשו והתחברו יחדיו לקשר שהביא ליצירת עבודות מהיותר מעניינות עבורי. וכך גם למדתי כיצד למצות את כל הנושאים שבהם אני עוסקת. עבודתי האחרונה מבוססת על זכרון של תחושות שחוויתי בקיץ שעבר. לאחר שהייתי אוספת בחוף הים או ביערות אבנים לאחר התבוננות ממושכת הייתי בוחרת אחדות מהן לאוסף שלי ואז שמתי לב שאיני מובלת בבחירתי על ידי איזה שהם חוקים של יופי או אסתטיקה אלא מתוך תחושה פנימית ללא שום כללים או הסבר. כאילו שהאבנים נושאות בתוכן אוצר של מידע. וכך הגעתי אל הרעיון לעבודתי זו המבוססת על תחושות שנותרו

הטקסטים המלווים את החלל עם עבודתי התלת-מימדית לקוחים מאוסף אחר - ציטוטים מתוך ספרים שונים הקשורים עם האבנים."

רונית רוסו - עבודת רצפה **RONIT RUSSO** - FLOOR INSTALLATION

MICHAL KATZ - BEIT - ON THREE KILNS "I chose to deal with the exciting dialogue which developes between the fire and the burning parts in it, by building kilns of modular ceramic parts, for rebuilding, expressing the idea of a container which serves as a kiln and a kilns which serves as a container. The kilns are made with clay rich with shamot, reduction firing with papers and sawdust".

מיכל כץ - בית און - שלושה תנורים "בחרתי לעסוק בדיאלוג המתפתח בין האש והכלי הקרמי בעת צריפתו, בחיבור המרתק - ע"י יצירת תנורים מחומר קרמי בעבודת אובניים, מעין מבנים מודולריים הניתנים לפירוק והרכבה, המדברים על הכלי שהוא תנור ועל התנור כמכיל כלי.

הכלים עשויים מחומר עם אחוז שמוט גבוה ועמיד בפני שוק טרמי. כטכניקת צריפה בחרתי להתמקד בסוג צריפה פרימיטיבי, עישון לטמפרטורה נמוכה בשיטות הלקוחות מתרבויות עתיקות. לאחר צריפה ראשונה של כ- 1040 מעלות. ואחר צריפת חיסור חמצן (רדוקציה) אשר הביאה לעישון התנור והכלי ולשינויים בגווני המלחים שעל הכלים בנוסף לחומר הלבן הבסיסי ולעשן השחור-אפור, וכך לוספו עומק ואפקטים צבעוניים. כחומרי בעירה השתמשתי בעתונים, נסורת ועצ".

שרון קוניוק - אלורו - "בתוך תוכו" ▶ פרט מתוך קבוצה, עבודת אובניים ועבודת יד צריפה בתנור חשמלי 1230 מעלות ורדוקציה 1260 מעלות

ייהחיפוש אחר נושא לעבודה בא למעשה מטיפול בשתי שפות שונות של החומר - עבודת הקדרות ועבודת יד בטכניקה של חיבור חוליות. השילוב בין שני "המקצבים" הללו הוביל אותי לחיפוש אחר התוכן הפנימי של הכלי. הרצון לחשוף את פנימיותו כלפי חוץ, לגלות את המיסתורין שבו.

נקודת המבט היא שונה, חיפוש אחר הסוד שבכלי כמו כניסה לעולם מיסטי. בכך אני רואה דרך חדשה לביטוי בכלי."

SHARON KONIOK - ALORO

"IN ITS INSIDE"

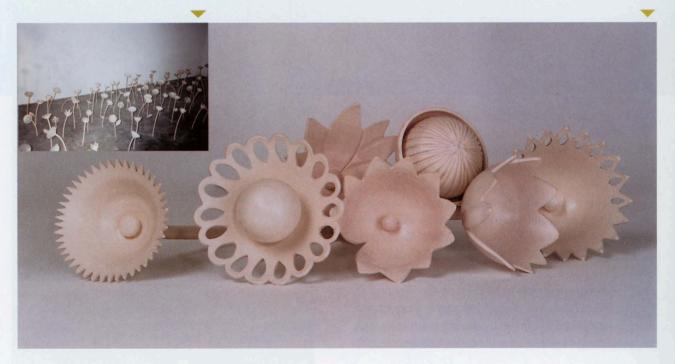
done on wheel and by hand, electric firing 1230 degrees and reduction firing at 1260 degrees.

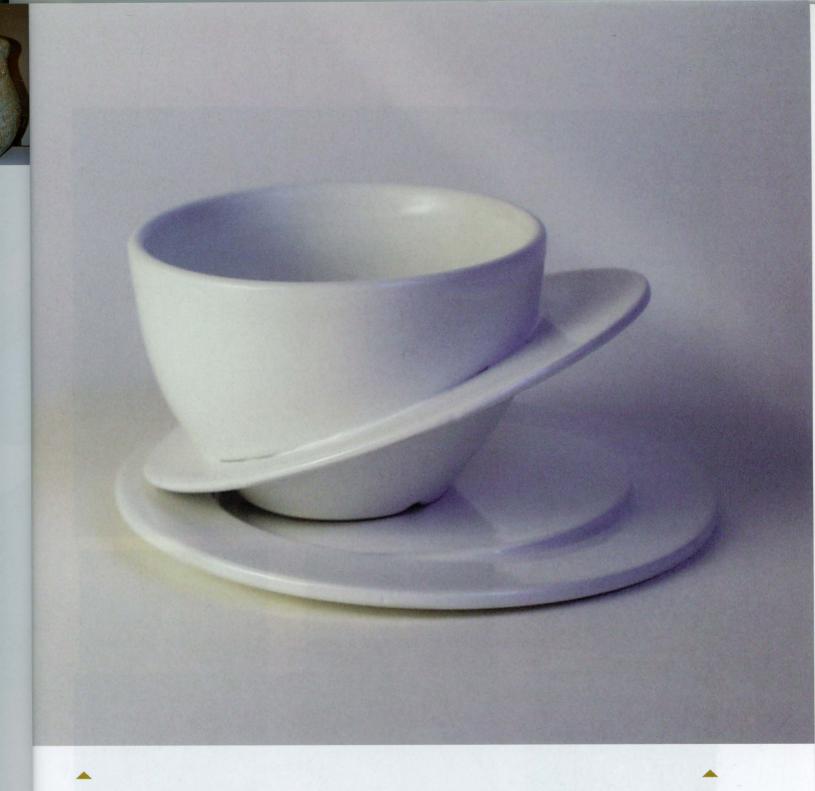
"My search for this work starts from dealing with two different languages of the clay - pottery and hand work. The combination of this two rythms led me to the search for the internal content of the vesel, the desire to reveal its inside toward outside, to expose its mystery. The way of viewing is different, the search for the secret in the vessel is like entering a mystic world".

RONIT SAGIV - FLOOR INSTALLATION - "GARDEN"

רונית שגיב - עבודת רצפה

MICHAL ANOCH Industrial designing, table products place setting - inspired by the sight of dishes piled in a kitchen sink after a meal.

"I was looking for a way to convey the course of time on a dinner table at the actual time of a meal. In the core of the project stands the transformation of a traditional dinner plate by breaking it in two and the inversion of the two halves. The depth of the plates becomes less severe with each course, which allows the next plate to be piled on top. The project tests the effect of design on people's behavior in an event with rules as established as dining, by dealing not merely with tableware design, but in what could create a different event".

מיכל XIJך - פרוייקט גמר - מגמת עיצוב תעשייתי - בוגרת בצלאל ישלחן ערוך"

ייהפרוייקט בוחן את רעיון הספר יישלחן ערוך". זו אינה ארוחת חג יהודית אלא דרך לבדוק את רמת היישליטה" של המעצב בהתנהגותו של המשתמש, דווקא במקום שהוא מלא טכסים ונימוסי שולחן קפדניים. יישלחן ערוך" עוצב בהשראת מראה ערמות הכלים בכיור בסוף הארוחה. במהלך הארוחה הכלים מוערמים אחד על גבי השני כך שבסוף התהליך עומד מגדל כלים מול כל סועד. הצלחות עברו דפורמציה של שבירה והיפוך. האובייקטים כולם, הסכיים והצלחות, עובדים סביב קו ציר מרכזי שבו מתרחש השינוי הצורני.

שלחן האוכל מספר את סיפור הארוחה בתרשים שמודפס עליו, השרטוט הוא העתק מדויק של תנועות הידיים בזמן הארוחה. "שלחן ערוך" הוא פרויקט שמדבר על דרך חדשה לאכילה, הוא עוסק בשימושיות".

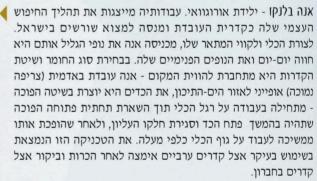
אילת סמבירX (חום - ריקוד עם כדים - הוא פרי שתי אהבותיה הגדולות - מחול וקדרות בשלב ראשון יצרה את הכדים בטכניקת החוליות מחומר גס ומחומר עדין. בשלב שני העבירה את התנועה לכדים בטכניקת האבניים תוך התגברות על הקושי העיקרי שעמד בפניה - הוצאת הכלים ממרכוז.

איילת מצאה את הדרך לרקוד עם הכלים על האבניים ולהעביר את תחושת התנועה הטבעית והזורמת ממנה אל הכלים.

רוקדת מגיל צעיר ולמדה מגוון סגנונות מחול עד אשר התגייסה לצה"ל ושרתה כמדריכת שריון בנגב. לאחר השחרור החלה ללמוד במכללת תל-חי. הציגה הקיץ בגלריה לעיצוב קרמי בשנקין תל-אביב

AYELET NACHUM - dancing and throwing. "The work before you is the final project of my third year in "Tel-Hai" college. One of my biggest loves except pottery is dancing, so in this project I decided to join these two loves of my life, I tried to express the motion in the dance through the pots. I danced first and then had someone photographed me, after this step I created sketches of myself and from these sketches I created my pots. The pots were made by the vertebra technique. On the next step I was dancing with the rhythm of the wheels, with a great difficulty to bring the pots out of their center and to actually dance with the wheels, to transfer the rhythm of my dancing to the pots on the turning wheels. Creating, for me was flowing and extremely fulfilling and enjoying".

בוגרת "תל חי", הציגה בגלריה לעיצוב קרמי - שינקין תל אביב.

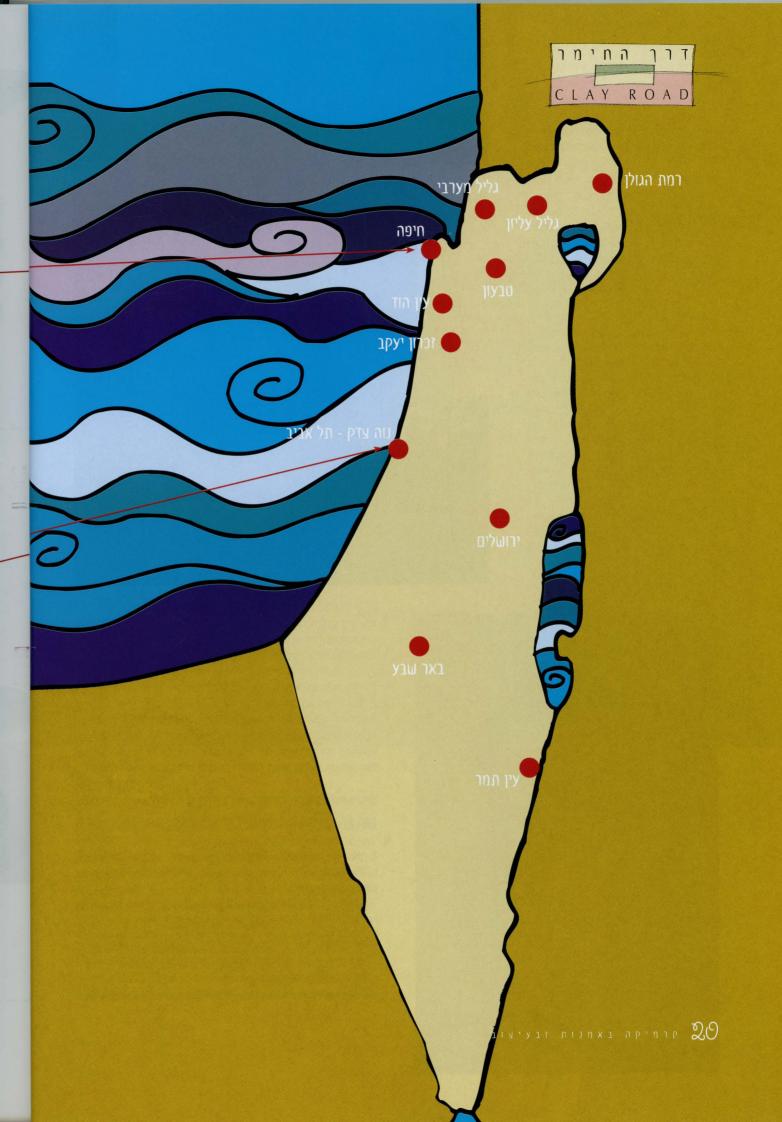
ANA BLANCO - The works of Ana - an Uruguay born, reflecting her search for self identity as a ceramist in Israel.

To the form of the vessels and its style Ana brings the landscapes of the Galilee which she witnesses in her everyday life and her personal experience.

The kind of clay and methods of throwing that she chooses connects her to this place. Ana works mainly with earthenware - low firing, typical to the Mediterranean and the throwing method she adopted is taken from potters from Hebron she encountered. first working on the foot which will be the upper part of the pot and then, turning the pot and finishing its neck.

Graduated "Tel Hai", exhibited at the Gallery of Ceramic Design.

דרך החימר מתחמי" קרמיקה בישראל

בדפים אלו מופיעה מפת הארץ, זוהי מפת ״התמצאות״ שמטרתה לשרת את חובבי הקרמיקה ובעיקר את האמנים והיוצרים המעוניינים בהכרה רחבה יותר. בכל גיליון תופיע מפה מסומנת בנקודות והפניות למרכזי קרמיקה ברחבי הארץ.

אמנים, יוצרים בחומר ובעלי גלריות המעוניינים להופיע במפת המתחמים הארצית ובהמשך - אזורית על ידי פירסום כרטיס ביקור מוזמנים להתקשר למחלקת מודעות של העיתון בטלפון: 9508983 - 09.

בקרוב - "דרך החימר בקפריסין"

בעקבות קדרים בכרתים

טיול קבוצתי מאורגן לאי כרתים עם דגש על ביקור בכפרי קדרים ובאתרים היסטוריים נבחרים. בהדרכת הארכיאולוגית - קרמיקאית דפנא צוקרמן

> תאריך יציאה: 18.11.1999 הרשמה: 9508983 - 09

9

מכחול וחימר ביפן

עם טליה להבי

הרצאה ראשונה: 25.11.1999 בתל אביב הרשמה 9508983 - 09

ספרים ומגזינים

ספרי אמנות קרמיקה וזכוכית רעננה - 7744451 - 09 ג'ויס סנדרס

ישיחות בחומר" א' וב' -לאה מגירו-מינץ, בית-רוקח, נווה-צדק

לימודי תעודה - עיצוב ופיסול קרמי

קורסים - אמנות, אספנות והערכה

מוזיאון ארצות המקרא - קורס מדריכים מתנדבים נפתח בנובמבר-02-5611066 חפצי אמנות בהקשרם ההיסטורי התרבותי והחברתי בממלכות ועמי המזרח הקדום

פך מאנטוליה, 1300-1200 לפנהים

לימודים לחובבים - אובניים, פיסול

סדנאות חד-פעמיות 🔘

סדנא לצריפת עישון בטבעון ב-19.10 מ-10.00 - 16.00 בהנחיית יהודה קורן בטבעון גילת 21 - 9531477 - בן-נתן

ימי עיון

הרצאות

ציוד יד שניה

חמרי גלם עודפים

חמרי גלם

תבניות ליציקה

תנורי צריפה

יצחק שינפלד - מכירה והשכרה - תנורים חדשים ו/או משופצים עם אחריות, שירות תיקונים לכל הארץ. פתח תקווה טל. 24 - 03-9341624 שעות

תצוגות מכירה קבועות

גלריית שלוש - נווה-צדק, ת"א הגלריה לעיצוב קרמי - שינקין, ת"א גלריית יד - בחומר - חיפה

קרמיקה בחנויות - רוכשים ומוכרים

מכירות פומביות

תצוגות מכירה

תערוכות מתחלפות

"דמיון פעמוני" - בגלריה יד בחומר בחיפה, רחי מסדה 9א; עד סוף אוקטובר

"רימון" - בגלריה אנגל, תל-אביב, רחי גורדון עד סוף אוקטובר

> "חנוכיות" - מאירה אונא. הגלריה לעיצוב קרמי שינקין ת"א

מוזיאונים - תצוגות קבועות ותערוכות מתחלפות לקרמיקה

> מוזיאון ארץ ישראל - רמת אביב, הביתן לקרמיקה כוורות דבש מחרס - אדם ועמלו

בית רוקח - רחוב רוקח הסטור 36 נווה-צדק טל. 03-5162531 עבודות של הפסלת לאה מגירו-מינץ

מוזיאון ישראל - ירושלים תערוכת הצלבנים - עד סוף השנה

> תערוכת כלי בירה ויין - עד סוף השנה תערוכת מחווה לאיזיקה גאון

מוזיאוו האיסלם - ירושלים רחוב הפלמייח 2 טל. 02-5661291/2 תצוגת קבע מחודשת - כלי קרמיקה צבעונית, כלי זכוכית, שטיחים, תכשיטים, ציורי מיניאטורות

חלק תחתון של נרגילה (למים) זיגוג שקוף בהשפעה סינית - מינג, מאיראן המאה-דו פסלון חרס מזוגג בטורקיז מאיראן. המאה ה-12

> המוזיאון לארצות המקרא - ירושלים רחוב גרנות 25 טל.6211066 רחוב גרנות

- חלל לתערוכות
- הובלות עבודות אמנות בארץ ולחו״ל 🌑 יחסי ציבור
 - תפאורות וציוד לתערוכות
 - מעצבי תערוכות

- הפקות קטלוגים, כרטיסי ביקור

 - שרותי צילום אמנותי 🔘
- הפקות סרטי תעודה על קרמיקה 🔘

____ מיקוד: _____ מיקוד: ____

__ פקס:______דאר אלקטרוני:__

צימרים בארץ ובחו״ל

אתרי קדרות וקרמיקה

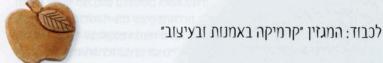
"תייר וקדר- נופש ויצירה בנוף אחר"

נופש בצימר עם אפשרות ליצירה בחומר

טיולים בארץ ובחו״ל עם דגש על

הזמנה למנזי שנתי

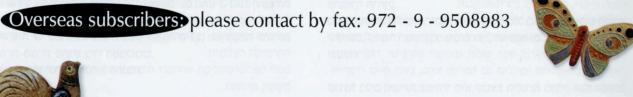
ווג המנויים של העיתון,	ברצוני להצטרף לח
ลทอพ	w
מס'	רחוב:

מס' טלפון: ____

רצ"ב תשלום של 150 ש"ח 🗆 המחאה אישית 🗆 המחאת דאר

עבור גליונות מס' - 2, 3, 4, 5, 6 (נא לשלוח למערכת העיתון: מגזין קרמיקה באמנות ובעיצוב, רחוב זלמן שניאור 34 הרצליה, 46364. עבור מחלקת מנויים.

קרמיקה מהתקופה הצלבנית בארץ ישראל

אוסר כלים מוצג בתערוכה ראשונה בהיקפה בנושא "אבירי ארץ הקודש" - ממלכת ירושלים הססובים הצלבנית, תערוכה שהוכנה על ידי האוצרות נעמה ברוש, סילביה רוזנברג וחגית אלון

> לפני מאירופה לכיוון אלפי נוצרים לצאת מאירופה לכיוון 900 שנה החלו עשרות אלפי נוצרים ירושלים בעקבות קריאתו של האפיפיור אורבן השני להציל את ארץ הקודש מידי המוסלמים ולשחרר את הקבר הקדוש של ישו. לאחר שלוש שנים של מסעות מפרכים הגיעו ולאחר מצור על ירושלים מושא חלומותיהם ב-15 ביולי 1099 הצליחו לפרוץ אל העיר והקימו

את "ממלכת ירושלים הצלבנית". 200 שנה שלטו באזור עד שהובסו על ידי המוסלמים ושבו אל ארצותיהם. תקופת שלטון הצלבנים בירושלים היתה קצרה

מאד, אולם הטביעה רישום עמוק בתולדות העיר והשפעתה על העולם הווצרי היתה גדולה. חיי הדת התרכזו ברובע הנוצרי של היום שבמרכזו כנסיית הקבר. מבני הדת המוסלמיים על הר הבית הוסבו לכנסיות - מבנה כיפת הסלע הפך לכנסיית "מקדש האדון" ומסגד אל-אקצא ל"מקדש שלמה". השינוי העיקרי בדמות העיר היה בבנייה מואצת של כנסיות וקפלות - 40 במספר שנקשרו בחיי ישו, מרים אמו והשליחים. גולת הכותרת בבנייה הצלבנית - בנייתה מחדש של כנסיית

הקבר. חדירת מסע הצלב הראשון התאפשרה בין היתר בשל נסיגתם והתפוררותם של הכוחות המוסלמים ששלטו באיזור - הממלכה הסלג׳וקית והממלכה הפאטימית.

אולם בשנת 1168 קם צלאח-א-דין - מצביא האמירות הזנגית שבסוריה שניצח את השליטים הפטימים וכבש את סוריה ויצא למשימתו החשובה מכל - מלחמת קודש בצלבנים.

התפרקה שחרר את ירושלים מידיהם וגירש אותם. עם מותו ב-1193 התפרקה המדינה האיובית שהקים והדבר אפשר לצלבנים להוסיף ולהתקיים עוד מאה שנה עד שהוכחדו סופית בסוף המאה ה-13, משהוקמה המדינה הסורית-מצרית מחדש בידי הממלוכים.

אוצרת התערוכה - סילביה רוזנברג

הממצא הארכיאולוגי השכיח ביותר באתרים הצלבניים הוא כלי החרס: כלים לאגירה, כלים לבישול ולהגשת מזון, כלי קיבול לתעשייה ונרות חרס. מסורת הקרמיקה האסלמית שמצאו הצלבנים במזרח-התיכון היתה

מפותחת מאד הן מצד טכניקות הייצור והן מצד טכניקות העיטור. באירופה בתקופה זו היו רוב כלי האוכל עשויים מעץ או ממתכת - סירי הבישול היו מנחושת וכלי האגירה מעץ , כלי החרס המעטים היו פשוטים מאד וכללו בעיקר סירי בישול, פכים וקנקנים. רובם לא היו מעוטרים כלל, והיפים שבהם צופו בזיגוג פשוט. גם המאכלים ומנהגי

האכילה שפגשו הצלבנים בארץ-ישראל היו שונים מאלה שהורגלו אליהם באירופה. המזון במזרח היה מתובל יותר ושמן פחות מזה שבמערב, וכן משופע בפירות וירקות, ומלווה בשמו זית ובתבלינים אקזוטיים. לא ייפלא איפוא שהצלבנים אימצו עד מהרה את סגנון האוכל וכלי הקרמיקה של המזרח, ובתי-המלאכה המקומיים ייצרו כלים גם לאדונים החדשים מן המערב.

איחוד הטריטוריות של ארץ-ישראל, סוריה וקפריסין תחת שלטון הצלבנים והסחר המשגשג בתקופתם בין ערי החוף של הים-התיכון הגדיל את תפוצת כלי החרס באזורים שונים בו-זמנית.ולפיכד נמצאו אותם כלים בערי החוף של סוריה, של קפריסין ושל ארץ-ישראל. נוסף על כלים אלה הגיעו לארץ-ישראל גם כלים מדרום-איטליה, מסיציליה ומצפון-אפריקה. הקו המאפיין את ממצא הקרמיקה

מהתקופה הצלבנית הוא הרב-גוניות: הסחר בכלי החרס לא הוגבל לכלים מזוגגים ומפוארים אלא כלל גם כלים פשוטים. בחפירות עכו נחשפו לצד כלי אגירה פשוטים, כגון קנקנים ואמפורות שהגיעו לארץ ככלי קיבול, גם כלי מותרות מסלדון סיני למשל שהובאו מהמזרח הרחוק.

כלים פשוטים בלי עיטור יוצרו בארץ בדרך-כלל באתרים סמוכים למקום שימושם, בייצור המוני ובעיצוב מרושל, ושימשו גם כלי קיבול בתעשייה

קבוצת כלים מעניינת במיוחד היא קבוצת הקערות בעלות הגוף המעוגל שלהן שפת מדף פשוטה. קערות רבות מסוג זה נמצאו בחפירות עכו מכאן כינוין "קערות עכו",בעיקר במרכז ההוספיטלרים. נראה ששימשו את בני המסדר, את החולים שחסו בבית-החולים שלו, ואת עולי-הרגל שהתאכסנו

במקום לפני המסע בארץ הקודש.

בתוך מכלול כלי החרס מהתקופה הצלבנית בולטים הכלים שעוטרו בזיגוג על בסיס בדיל. בסיס אשלגן ובעיקר על בסיסי עופרת. בזיגוג העופרת היו הצבעים הנפוצים ירוק, צהוב וחום. הזיגוג שנמרח על שכבת חיפוי (טין מדולל) בהיר, ציפה בעיקר את פנים הקערות ושימש לעיטור הכלי, לאיטומו ולמניעת חלחול הנוזלים. נוסף על זיגוגים חד-גוניים בצבעים אלה, עוטרו הכלים בשתי טכניקות שונות:

טכניקת הסגרפיטו - חריטה דקה או עבה, וטכניקת הציור בחיפוי

מתחת לזיגוג. השוני בגוני הזיגוג נוצר לאחר צריפת הכלים: באיזור המחופה מופיע צבע בהיר, ואילו באיזור החשוף הצבע הכהה יותר. לעתים קרובות הותזו על הכלים כתמים בירוק ובצהוב. עיטורי הכלים שנמצאו כוללים דגמים של צמחים, דגמים גאומטריים פשוטים

ודגמים צלבניים אופייניים כגון סמלים למיניהם, דמויות אבירים ,נשים, בעלי חנים

החוקרים ממיינים את טיפוסי הכלים לפי מקומות הייצור שלהם ואלה :העיקריים שבהם

א. קערות מהטריטוריות הביזנטיות שצבען צהוב והחריטה עליהן עדינה. ב. "כלי זוחיפוס" מסוף המאה ה-12 וראשית המאה ה-13, שמכלול גדול שלהם נמצא במרחצאות זוחיפוס שבקונסטנטינופול, ולכן הניחו החוקרים ששם היה מקום ייצורם.

בעת האחרונה הוצע שמקורם באזור העולם האגאי. הקערות

השייכות לקבוצה זו מעוצבות בעידון, צבועות בירוק בהיר ובצהבהב, ומעוטרות בחריטות דקות ועבות.

ג. כלי סגרפיטו שיוצרו באזור הים האגאי והם ״הכלים האגאים מראשית המאה ה-13". המעוטרים בחריטות עבות.

ד. "כלי סנט-סימיון" (אל-מינה) על-שם עיר החוף ששימשה במאה ה-13 נמל עיקרי של ממלכת אנטיוכיה הצלבנית. מטיפוס זה נתגלו בעיקר קערות בעלות גוף וצורות שפה שונות ובעיטור סגרפיטו. דגמי האיור גיאומטריים וצמחיים וכוללים גם דמויות אדם, בעלי חיים ודמויות מיתולוגיות.

ה. "כלי קפריסין" רבים יובאו לארץ מראשית המאה ה-13. מרכזי הייצור שלהם היו במערב האי, בערים למבה ופאפוס. קדרי קפריסין הושפעו תחילה מהכלים הביזנטיים ואחר-כך מכלי סנט-סימיון. את

כליהם עיטרו דגמים שונים, כגון עיגולים מקווקוים, מפתחות, מגינים ודגמים נוספים שהיו בתחתית הקערה.

ו.עיטור כלים בזיגוג בדיל נראה על "כלי הפרוטרמיוליקה" שיוצרו בדרום איטליה ובסיציליה. טכניקת העיטור של כלים אלה. צבעיהם ומבחר הדגמים שלהם שונים מאלה של הכלים האחרים. הבדיל המשמש בסיס לזיגוג יוצר רקע לבן והציור נעשה על הזיגוג בצבעי חום-חציל, צהוב, כחול בהיר וירוק בהיר. עם עיטורי בעלי חיים - אריות, סוסים, צפרים ודגים , עיטורי צמחים , דמויות נשים ואבירים מהעולם

הצלרוי

קבוצת כלים נוספת היא של כלים מהטריטוריות האיסלמיות ובעיקר מסוריה שזוגגו באשלגו ועוטרו בעיקר בציור מתחת לזיגוג ובגוני כחול ושחור. אחרי שהצלבנים התוודעו אל מסורת הקרמיקה המפותחת באזורנו ואל התפריט המקומי המזרחי, עלתה צריכת כלי החרס ובעיקר כלי ההגשה וגבר הסחר בהם בתחומי הממלכה הצלבנית, לרבות דרום איטליה וסיציליה.

ממצאי החפירות באתרים השונים בארץ נראה בבירור שביישובי הפרנקים בערי החוף - עתלית, קיסריה ועכו היה שימוש רב יותר בכלי יבוא לעומת יישובי פנים הארץ שבהם המשיכו להשתמש

בכלים המקומיים אשר יוצרו על בסיס מסורת

הקרמיקה האיסלמית, אד נושאי העיטור שלהם היו גם צלבניים.

למפגש הצלבנים עם הקרמיקה שבמזרח היתה השפעה גם על תעשיית הקרמיקה באירופה. החל מן המאה ה-14 התרחב בה השימוש בכלים מזוגגים ומעוטרים, ובאיטליה הוקמו בתי-מלאכה שיצרו כלים בסגנון הקרמיקה הצלבנית.

מכלי הפרוטרמיוליקה שהוזכרו התפתחו כלי המיוליקה המפוארים של

כתבה לקטלוג התערוכה עדנה שטרן, ארכיאולוגית רשות העתיקות עכו

Many different types of bowls produced according to the techniques mentioned above were found in the excavations of Crusader sites in Israel.

They are decorated with simple floral and geometric patterns as well as with typical Crusader motifs, such as various symbols, figures of knights, women, and animals, scholars classify them according to provenance.

The main types are;

Mid-twelfth-century Byzantine sgraffito yellow glazed bowls decorate with very fine incisions from the Byzantine territories.

Zeuxippus ware from the end of the twelfth century and the begining of the thirteenth century, of which a large group

was found in the baths of Zeuxippus in Constancinople, and schopars had therefore assumed that they were manufactured there. It has recently been suggested that they originated in the area of the Aegean world. the bowls belonging to this group are finely designed, colored light green and yellow, and decorated with thin incisions and broad lines.

Another type of sgraffito ware produced in the Aegean area is the thirteenth-century Aegean ware, decorated with broad lines. Saint Symeon ware - named after the coastal town (Al-Mina) that served as the main port of the Crusader principality of Antioch in the thirteenth century. the main Representatives of this type found are hemispherical bowls with different-shaped rims and bodies and decorated

with sgraffito. They are adorned with geometric and floral motifs and include human figures, animals and mythological images.

Much thirteenth-century Cypriote ware was imported to the country from the beginning of the thirteenth century. The centers of production were on the Western side of the island, in the towns of ILemba and Paphos. The Cypriote potters were initially influenced by the Byzantine vessels and later by the Saint Symeon ware. They decorated the bases of the bowls with various motifs, such as concentric circles, keys, shields and so forth.

Tin glaze appears on the proto-maiolica ware produced in Southern Italy and Sicily. The technique used in decorating these vessels, their colors and the various motifs employed are different than in other vessels. The tin, which serves as the base of the glaze, creates a white background upon which the technique of over-glaze painting is applied, in eggplant-brown, yellow, light blue, and light green colors.

The most common vessels in this group are hemispherical bowls with a ledge-rim and a ring-base. The simple decorative motifs include grid patterns at the center of the vessel and fishbone patterns on the rim. The more complex decorative motifs include animals - lions, horses, birds and fish, floral patterns and motifs from Crusader imagery, such as women and knights. Almost all are demarcated with a black line.

The vessels from the Islamic territories constitute a group within themselves. Those from Syria, in particular, are finishied

> with an alkaline glaze and decorated in the main whith a drawing executed in blue and black beneath the glaze.

After the Crusaders had become familiar with the ceramic tradition that developed in the region, and with local Eastern foods. the demand for ceramic ware, and especially for serving dishes, increased. A parallel developement happened in their trade in the domains of the Crusader kingdom, including Southern Italy and Sicily. An analysis of finds from different digs thoughout the country clearly shows that in the Frankish towns on the coast, such as Atlit, Caesarea and Acre, imported vessels were more commonly in use that in the inland

towns. Inland, they continued to use local vessels, and fewer imported wares were found. Although the latter were manufactured on the basis of the Islamic ceramic tradition, Crusader decorative motifs were employed.

The Crusaders' encounter with the ceramic ware of the East also had an influence on ceramic ware production in Europe. From the fourteenth century, the use of glazed and decorated vessels expanded, and in Italy workshops for the production of Crusader-style ceramic ware were established. The proto-maiolica vessels mentioned above gave way to the magnificent maiolica vessels of the Renaissance period.

Written by Edna Stern - Israel antiquities authority Acre

The Crusaders in the Land of Israel and their culture through their ceramics

Ceramics and other rare archaeological finds never previously displayed are exhibited until the end of this year at the Israel Museum, Jerusalem. Most of the objects are exhibited by courtesy of the Israel Antiquities Authority. Curators - Naama Brosh, Silvia Rozenberg, Michal Allon

900 years ago thousands of men and women joined the three year, 3000 miles march from Europe to liberate the tomb of Christ from the hands of the "Muslim infidels".

The Islamic ceramic tradition encountered by the Crusaders in the Middle East was higly developed. In Europe of that period, most eating vessels were made of wood or metal - cooking pots were made of copper, and storage vessels of wood. The few ceramics were quite simple, including mainly cooking pots, juglers, and jugs. Most were unadorned, and the nicer ones were coated with a simple glaze. In addition, the foods and eating habits which the Crusaders encountered in the

land of Israel were different

from those to which they were accustomed in Europe. The diet in the East was spicier, included less fat than that of the West, and contained plenty of fruits and vegetables; it was also supplemented by olive oil and exotic spices. It is no wonder, then, that the Crusaders quickly adopted this style of eating as well as the ceramic wares used in the east, and consequently, the local workshops manufactured vessels for the new masters

The unification of the territories of the land of Israel, Syria and Cyprus under Crusader rule, and the prosperous trade that developed simultaneously during this period among the coastal towns of the Mediterranean, increased the spred of ceramics in different regions. The same vessels were thus found in the coastal towns of Syria, Cyprus and the land of israel. Additional vessels were brought to the holy land from Southern Italy, Sicily and North Africa.

The ceramic finds from the Crusader period are characterized by a high degree of diversity; the trade in ceramic ware was

not limited to ornate, glazed vessels, but aslo included simple ones. In the excavations in Acre, for example, alongside simple storage vessels - such as amphorae and jugs brought to the country as receptacles - there were found luxury chinese Celadon vessels from the Far East.

> Simple, unadorned vessels were usually produced in the country at sites adjacent to where they would be used, massproduced and poorly designed, they were often utillized as receptacles in industry and trade.

Of particular interest is a group of bowls with a rounded body and a simple ledge-rim. Many bowls of this type were found in the Acre excavations (and hence their name "Acre bowls"), mainly at the hospitallers' complex. They apparently served the members of the order, patients hospitalized in the building, and the pilgrims who stayed at the complex for several days before emparking on their pilgrimage through the Holy Land. Within the group of ceramic wares produced in the Crusader

period, the vessels glazed with tin, alkaline and lead glazes are particularly noteworthy. On those with lead glazing, the colors green, yellow, and brown are dominant. The glaze, which covers a light colored slip - thinned clay, was mainly used in the interiors of the bowls, and served to decorate and seal the bowl, as well as prevent permeation by liquids. In addition to the monochrome glazes in these colors, vessels were decorated using two different techniques; the "sgraffito" technique, in which an incision was created with a thin or thick stylus; and the technique of slip-painting under the glaze. The diffences in the colors of the glaze appear after firing; in the area decorated with slip, a light color appears, while in the exposed area, the color is darker. Frequently, the vessels were splashed with patches of green and yellow.

from the West.

זיופים בעתיקות כלי חרט והרפתקאות

אין בנמצא אוסף, פרטי כציבורי, של טארט אין בנמצא אוסף יצירות אמנות או ממצאים ארכיאולוגיים, שלא התווספו לו זיופים וחיקויים. אשר הוצעו לבעליו בזדון או בתום-לב. השאיפה העזה להחזיק בחפצים נדירים ונפלאים אפיינה מאז ומעולם את התנהגותו החברתית של האדם.

התגלותם של חפצים בעלי ערך אמנותי, הסטורי או אנתרופולוגי, מביאה בעקבותיה דרישה גוברת והולכת לחפצים דומים. הקושי בהשגת פריטים מבוקשים ונדירים מעודד יצירת זיופים ומכירתם לגורמים המעוניינים בהם.

מלבד מעשי חיקוי והעתקה מוכרים בתקופת הרנסנס גם שחזורים שרירותיים של שברי חפצים שונים לכדי יצירה שלימה אחת. "מעשי מרכבה" אלה היו והינם גם כיום, אחת השיטות הנפוצות ביותר, שנקטו בהן זייפנים בכל התקופות.

הגישה המדעית לחקר ההיסטוריה העתיקה וביקורת המקורות הכתובים שהתפתחו במאה הייט נתנו תנופה לחפירות ארכיאולוגיות במדינות רבות. הממצאים העתיקים שנחשפו זכו להערכה רבה לא רק בגלל ערכם האמנותי אלא גם בזכות חשיבותם ההיסטורית ונרכשו בלהיטות על-ידי מוזיאונים ואספונם פרנונים

"קדחת הרכישות" הביאה בעקבותיה שפע של זיופי פריטים מכל התחומים והתקופות. המוזיאונים הלאומיים בארצות רבות באירופה החלו בונים באותה עת את אוספיהם, ולצד חפצים עתיקים מקוריים מצאו דרכם לאוספים גם זיופים לא מעטים.

במחצית השניה של המאה ה-י"ט שימשה ארץ-ישראל זירה לוויכוחים ולמחלוקות סביב זיופים ארכיאולוגיים. חילוקי הדעות מעבר להיותם ענייניים היו טעונים רגשות עזים הרבה יותר מאשר במקומות אחרים מאחר שהתגליות נקשרו לכתבי הקודש היהודיים והנוצריים. לכל זה, נוספה היריבות העמוקה בין אומות אירופה, אשר התחרו ביניהן על דריסת-רגל בארץ-ישראל. מעצמות אירופיות דוגמת פרוסיה צרפת ובעיקר אנגליה החלו בתקופה זו לגלות עניין מדיני גובר בחלק זה של האימפריה העות מאנית השוקעת. כחלק מפעילותן באזור הן יזמו חפירות וסקרים ארכיאולוגיים שתוצאותיהם תועדו ופורסמו ורוב ממצאיהם הועברו לאוספי המוזיאונים האירופיים.

חלוצי המחקר הארכיאולוגי בארץ היו הבריטים והצרפתים אשר כתוצאה מפעילותם הארכיאולוגית העניפה מצאו עצמם מעורבים אף בחקירת פרשיות זיוף מפרסמות בארץ-הקודש. מספר התיירים בארץ-ישראל הלך וגדל ורבים מהם גילו עניין רב בתגליות החדשות. לצד תעשיית המזכרות המסורתית שכללה חפצים מעץ זית, צדף מבית-לחם וזכוכית מחברון, החל לשגשג גם הסחר בעתיקות - מקוריות ומזויפות כאחת. בתקופה זו היתה עדיין הארכיאולוגיה של ארץ הקודש בראשית דרכה. הקרמיקה מקומית

הקדומה כמעט לא היתה מוכרת. ורוב התגליות הארכיאולוגיות נחשפו באקראי. לא ייפלא, אפוא, שהחוקרים נפלו על נקלה ברשתם של רמאים והתפתו להאמין במקוריותם של חפצים, הנראים בעינינו כיום כזיופים מובהקים.

במרכז סחר העתיקות - מקוריות ומזויפות - עמדה דמותו ההרפתקנית והשנויה במחלוקת של משה וילהלם שפירא, מסוחרי ירושלים החשובים ביותר. הענייו באישיותו המרתקת ובמעשיו לא ישכח כנראה לעולם

משה וילהם שפירא הינו גיבורם של שני רומנים: האחד - ייבת ירושלים הקטנה", ספרה האוטוביוגרפי של בתו, מרים הרי, משנת 1914, השני - "כחרס הנשבר" - הרומן הביוגרפי של שולמית לפיד, אשר נכתב שבעים שנה מאוחר יותר.

רמזים על-אודות אישיותו ואירועים משמעותיים בחייו זרועים ביצירותיהם של סופרים בין דורו ומאוחרים יותר, שכתבו על מעשי המרמה הארכיאולוגיים, אשר שפירא היה מעורב בהם. החשוב בספרים הוא של קרלמון-גאנו, המוקדש כולו לזיופים בארץ-ישראל.

משה וילהלם שפירא נולד בשנת 1830 בקמיניץ-פודולסק (רוסיה) למשפחה יהודית מסורתית. ב-1857 הגיע לירושלים, המיר את דתו והיה לנוצרי פרוטסטנטי. ב-1861 נשא לאשה את רוזטה יוקל. גרמנייה לותרנית. חברת המסדר הדיאקוניסי, אשר ילדה לו שתי בנות. בתו הצעירה, מרים, עברה לפריס לאחר מות אביה והיתה לסופרת ידועה. חלק מספריה, ובעיקר הספר שהזכרנו, מציגים תמונה חיה של ירושלים משנות השישים עד שנות שמונים - תערובת מוזרה של מזרח ומערב.

לשפירא היתה חנות מזכרות ברובע הנוצרי של ירושלים העתיקה. הוא מכר לתיירים חפצים עשויים עץ זית וצדף וכן פרחים מיובשים מארץ הקודש. הוא אף התמחה בחריטת פסוקים בעברית על כריכות לספרי תנ״ך - לפי הזמנת הקונה. אולם אהוב עליו מכל היה המסחר בכתבי-יד ובספרים עבריים עתיקים.

שפירא הבין את ערכם של כתבי-היד וכן את החשיבות ההיסטורית והדתית. שמייחסים להם מוזיאונים וחוקרים. הוא יצא למסעות ארוכים ומסוכנים לקהילות יהודיות עתיקות בדרום חצי-האי ערב, בעיקר בתימן. בשובו הביא עמו כתבי-יד, רובם ספרי-תורה, מהעתיקים ביותר שהיו ידועים בתקופה זו. כתבי-היד הללו, שערכם לא סולא בפז, נרכשו בהתלהבות על-ידי מוזיאונים וספריות באנגליה ובגרמניה. בעקבות השגת כתבי-יד חשובים אלה הוענק לו התואר "סוכן המוזיאון הבריטי", שכתבו בגאווה מעל דלת חנותו. פעולתו החשובה ביותר בתחום זה היתה השגת כתב-יד של פירוש הרמב"ם למשנה, שנרכש על-ידי מוזיאון ברלין.

שפירא היה דמות מורכבת ובולטת בקרב סוחרי העתיקות בני-זמנו בירושלים.

הוא שלט בחמש שפות לפחות, והיה מסוגל לקרוא ולפענח כתובות בעברית

עתיקה. הוא שאף לעמדה מכובדת בקרב הקהילה הפרוטסטנטית בירושלים. ב-1878 הגיש בקשה לקבלת נתינות גרמנית, וזו אף הוענקה

שפירא הבין הבן היטב, כי חיזוק מעמדו החברתי חייב לבוא בד בבד עם ביסוסו הכלכלי. הוא הפך מיודעם של ערבים מקומיים מתחומי עיסוק שונים ושל

בדווים מעבר לירדן, אשר יכלו לסייע לו בהגשמת שאיפותיו. מעמדו החברתי התחזק בזכות קשריו עם שמנה וסולתה של ירושלים - חוקרים. דיפלומטים ואנשי-דת, שביקרו או עבדו אז בירושלים.

בשנת 1868 בסמוד לגילויה של מצבת-מישע - נושאת כתובת במואבית באותיות עבריות מהמאה ה-טי לפנהייס בה מתאר מישע מלד מואב את נצחונותיו על ממלכת ישראל ואת תקופת מלכותו (שלימה ובמצב השתמרות מעולה על ידי הכומר הגרמני קליין תושב ירושלים ואשר שוברה על-ידי בדווים משבטי מואב, רוב חלקיה הועברו על-ידי המזרחן הצרפתי קלרמון-גאנו למוזיאון הלובר) הגיעה לידיו של שפירא קבוצה של כלים וצלמיות עשויים חרס. ועליהם כתובות אותיות שמיות. חפצים אלו, שטרם נראו כמותם עד לאותה עת. נחשפו, כביכול, במואב. הם הובאו לשפירא על-ידי עוזרו סלים אל-חורי - אדם ערמומי, פיקח וחלקלק, שהיה יד-ימינו ותיווד בינו לבין הבדווים שמעבר לירדו.

שפירא עצמו לא רצה ליטול על עצמו את האחריות למקוריותם של החרסים המואביים. לכן, פנה לקונסול הגרמני בירושלים וביקשו לקחת חלק מן החרסים לברלין כדי להראותם למומחים שם, בכוונה להציעם למכירה. דעות המומחים נחלקו - חלקם ראו בהם זיופים. חלקם טענו למקוריותם. ואחרים נמנעו מנקיטת עמדה כלשהי. בשנת 1873 רכש מוזיאון ברלין כ-1,700 כלים וצלמיות כאלה.

בשנת 1873 שב החוקר הצרפתי קלרמון-גאנו לירושלים והלך לחנותו של שפירא לבחון את הצלמיות. לאחר שהשתכנע כי החרסים מזויפים יצא לגלות את האחראי למלאכת הזיוף. לאחר שביקר בכל בתי-המלאכה לקדרות שפעלו אז בירושלים, גילה החוקר הצרפתי את אשר חשד מלכתחילה: מאחורי התרמית ניצב סלים אל-חורי, שבעבר הכין בשבילו העתקים מכתובת מצבת-מישע. סלים עצמו עיצב את הצלמיות והוסיף את האותיות

לכלים ולפסלים. שני קדרים ערביים הודו כי יצרו את הכלים וצרפו אותם ואף את הצלמיות שקיבלו מסלים בכבשן שלהם. לאחר הצריפה הובאו החרסים אל ביתו של סלים, שהעניק להם - בעזרת טיפול כימי - מראה ההולם חפצים שהיו טמונים זמן רב באדמה המלחית של אזור ים-המלח. הגרמנים שהיו הנפגעים העיקריים מחשיפת התרמית יזמו חקירת-נגד שכללה עימות בין כל האישים המעורבים ובהמשך ל וויכוח בדבר מקוריותם של החרסים המואביים הצטרף בשנת 1875 קצין בריטי לקרן לחקירת ארץ ישראל בירושלים. הוא רכש שתי צלמיות מואביות מידי סלים אל-חורי. הללו היו זהות לצלמיות שנמכרו קודם לכן על-ידי שפירא. השלטונות ערכו חיפוש בביתו של אל-חורי ומצאו צלמית מואבית נוספת וכן כלי עבודה מחשידים. סלים ניסה להיחלץ מהמצב הקשה שאליו נקלע, בייחסו את המעשים

סקיפוס ואריבלוס מאוסף מוזיאון ארץ-ישראל העתקים של שני כלי חרס קורינתיים - קערת שתייה וכלי לשמן סיכה, מן המאה הששית לפני הספירה. שני הכלים יוצרו בימינו בבית-מלאכה בסיציליה וכוסו בלכלור כדי לשוות להם מראה עתיק.

שנעשו בכלים לסתת-אבן ושותף פעיל בעסקיו המפוקפקים של סלים מרטיו בולוס. בשנה זו הופיעו בגרמניה שני ספרים חדשים שכתבו מזרחנים. האחד טען למקוריותם של חרסי מואב והשני הכריז על היותם מזויפים. האווירה הכללית ששררה היתה רוויה חשדנות ולכן לא יכול היה שפירא למכור את קבוצת החרסים השנייה שלו למוזיאונים בגרמניה.

ב-1877 בעקבות מריבה עם שפירא כתב סלים מכתב לקלרמון-גאנו ובו האשים את שפירא בנסיון לשחדו, לבל יגלה את תרמית חרסי מואב. סלים הציע למסור פרטים נוספים על הפרשה באם יסכים קלרמון-גאנו לממן את נסיעתו לפריס. הלה בהכירו את סלים התעלם מהמכתב אולם תוכנו של המכתב הוסיף ללא ספק משקל לקביעותיו של הצרפתי בדבר הזיופים. קלרמון-גאנו מסיים את סיפור הפרשה בספרו בנימה עניינית כביכול. הוא אינו מכריע בשאלה האם שפירא היה יוזם התרמית או אחד מקרבנותיה. ואילו הבריטים עצמם מששוכנעו במעשה הזיוף התייחסו אל שפירא כלקרבנו של סלים אל-חורי.

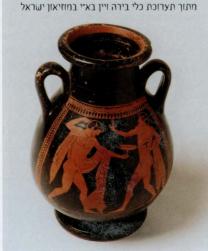
האפילוג של פרשת "החרסים המואביים" נכתב לאחר שנים רבות על-ידי ד"ר אברהם סי יהודה חוקר ירושלמי ומומחה ללשונות שמיות. ב-1902 מספר ד"ר יהודה, הוא פגש בירושלים מורה-דרך ערבי זקן אשר הציע לו חרסים מואביים אחדים. שמו היה סלים. בהכירו את הפרשה חקר דייר יהודה את האיש אשר הודה בפניו כי הינו סלים אל-חורי המפורסם ואף הראה לו את בית-המלאכה שבו נעשו החרסים. הוא סיפר כי הכיר את קלרמון-גאנו ועבד בשבילו. לדברי סלים הוא עזר לשפירא לחתוד מתוד גווילי תורה ישנים את השוליים כדי לזייף עליהם את כתב-היד. סלים אף רמז כי הוא זייף כביכול את מצבת-מישע. כמחווה של אמון לד"ר יהודה, נתן לו סלים פנקס ישן שבו רשם בשעתו את אותיות הכתובת שעל מצבת-מישע וכן אותיות וכתובות עתיקות נוספות ששימשו אותו בזיופיו. מאוחר יותר, ניסה סלים למכור לד"ר יהודה "תגלית מרעישה" - "ארון הקבורה של המלך דוד" ועליו כתובת, שהחוקר זיהה כהעתקה של כתובת-השילוח. בסופו של דבר הודה סלים בזיוף "ארון הקבורה" באומרו כי שותפו סתת-האבן מרטין בולוס עשה את הארון לפי שרטוטיו. סלים סיפר כי הוא ממשיד בתעלוליו וזורע חרסים "מזויפים" באתרי תיירות

ומניח לתיירים ל"חשוף" אותם.

השאלה המתעוררת למראה החפצים המזויפים היא האם מול עיני הזייפנים עמדו חפצים מקוריים ששימשו דגם לחיקוי או שהזיופים היו פרי דמיונם בלבד. ברור לחלוטיו כי לאותיות שעל "חרסי מואב" יש קשר הדוק למצבת-מישע ולכתובות עבריות עתיקות אחרות שנתגלו באותה תקופה ואילו באשר למקורות ההשראה של הצלמיות אין תשובות חד-משמעיות. מכל מקום בחפירות ארכיאולוגיות מאוחרות יותר בנגב ובעבר-הירדן נחשפו מספר ממצאים בעלי דמיון מפתיע לחפצי ה"אמנות" המזויפים

המשך הרפתקאותיו של שפירא - חידת "מגילת ים-המלח" - בגליון הבא!

מתוך הספר " זיופים ועתיקות - מאוספים בארץ" לרגל תערוכה במוזיאון ארץ-ישראל, תל-אביב. כתבו- גוסטה לרר יעקובסון, עירית ציפר, עוזה זבולון, אריה קינדלר

written by the famous Rabi Moshe Ben Maimon (RAMBAM) which was purchased by the Berlin Museum.

Shapira had a complex personality, and was head and shoulders above the local run-of-the-mill souvenir and antiquities dealer of his time. He was well educated, spoke at least five modern languages

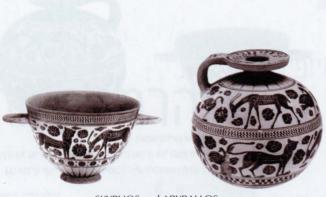
fluently, could read and decipher ancient Hebrew, and aspired to - and eventualyy attained - a respectable position in Jerusalem's Protestant community. In 1878 was granted with German nationality.

Shapira obtained some very unusual pottery vessels and figurines covered with Semitic characters found in Moab, like them had ever been seen before. They were brought to him by his assistant, a Christian Arab named Selim al-Khouri - shrewd and quite talented, who was in fact Shapira's good right hand and the middleman in most of Shapira's dealings with the Beduin across the Jordan.

In 1873, Clermont-Ganneau a French orientalist, returned to Jerusalem and went to Shapira's shop to examine the actual figurines which he had seen as drawings in London. After close scrutiny of the Moabite figureines and vessels, the Frenchman was definitely convinced that they were forgeries. In order to prove his conviction that the Moabite pottery was phony, he decided to find out who made it, and where. After searching through every potter's workshop in Jerusalem, he discovered what he had suspected all along; that Selim al-Hhouri, whom he had met during the recovery of the Mesha Stone, and who

had made tracings of Clermont-Ganneau and kept copies for himself, was the mastermind behind the deception. Selim himself shaped the figurines, and added the letters to both the statuettes and the vessels; two Arab potters admitted having made the pots and fired them and the figurines in their kilns.

An apprentice, Hassan, furtively delivered the finished products to al-Khouri 's home, where they were treated with chemical solutions to give the appearance of having come from the saline soil of the Dead-Sea area. The finds were published in London in 1874, the Germans, who suffered from the expose, after purchasing many items, initiated

SKYPHOS and ARYBALLOS drinking bowl and ointment vessel

from the collection of the Eretz Israel Museum in Tel-Aviv Copies of Corinthian ware from the sixth century b.c. both were made in a modern workshop in Sicily and were covered with dirt to impact the appearance of genuine excavated vessels.

a counter-inquiry which included a confrontation among all the persons involved. The Arabs declared that they had been threatened, bribed and beaten by Clermont-Ganneau. Clermont himself came under suspicion. During the German inquiry, Shapira stopped the flow of Moabite pottery, but

some pieces filtered onto the market through other hands. The fact that spurious Moabite pottery continued to appear on the market during the time that Shapira had stopped selling it indicates that although he may have been the principal outlet, he did not have a monopoly on these fakes. The general atmosphere, was one of suspicion, and becuase of it, Shapira could not sell his second group of artifacts to German Museums. In 1877, a quarrel over money erupted between Shapira and Al-Khouri which prompted the latter to write to Clermont-Ganneau in Paris. He accused Shapira of offering him "hush money" to keep silent about the secrets of the Moabite pottery hoax - but never was answered.

An apilogue to the affair of the Moabitic pottery was written many years later by Avraham S. Yehuda, a Jerusalem scholar adn expert in Semitic languages.

In 1902, Dr. Yehuda met an old Arab guide in the streets of Jerusalem, who offered him several pieces of Moabitic pottery; his name was Selim. The name rang a bell, in his memory of the entire Shapira affair. Selim proudly confessed to being the infamous Selim al-Khouri. He took Dr. Yehuda to the potter's workshop were Moabite figurines and vessels were allegedly

made. He also told Yehuda that he knew and had worked for Clermont-Ganneau. Selim also boasted of helping Shapira cut the ends from old Torah scrolls for use in forging manuscripts and that he forged the Moabite Stone of King Mesha. He also admitted to continuing his old trick of salting sites with forged artifacts, then leading gullible tourists to these "secret hoards" and for a fee of course - allowing them to dig up their own "discoveries". !!!!

Israel museum - Beer & Wine Exhibition

Authentic Greek vase 6th century B.C.

More adventures in the next issue.

from the book "fakes and forgeries" written for the exhibition held in the Eretz Israel Museum in Tel-Aviv by Gusta Lehre-Jacobson, Irit Ziffer, Uza Zevulun, Arie Kindler.

Adventures of ancient pottery

There is no collection of archaeological artifacts or art objects, public or private, that has not "swallowed" its share of fakes and forgeries. The passionate desire to own rare and beautiful objects ia an ancient emotion with deep roots in human social behavor.

In the 19th century, the scientific approach to ancient history in general - whether prehistory, Biblical or classical history - and a critical interpretation of written sources, gave rise to a spate of archaeological excavations in many countries.

The Holy Land, during the second half of th 19th century, was a hotbed of controversy over archaeological forgeries.

The contention, which continued over a period of many years, was far more passionate than that which occurred anywhere else, because the "discoveries" were pertinent to the Bible and other sacred writings, and the people involved were officials of rival nations.

European powers like Prussia, France and especially England began to take a political interest in this part of the crumbling Ottoman Empire. They initiated archaeological surveys and expeditions, whose finds were published and eagerly collected. The increasing number of visitors to the Holy Land included both tourists and scholars interested in the new discoveries. Besides the usual souvenir industry which purveyed objects made of olive wood, Mother of Pearl and Hebron glass, the tourist trade began to include antiquities, both genuine and forged.

At this time, the archaeology of the Holy Land was in its infancy. Its pottery was hardly known, and real archaeological finds were only sporadic.

The scholars could so easily fall into the traps set by forgers. In the center of the trade in antiquities, real and forged, stood the adventurous and controversial figure of Moses Wilhelm Shapira, one of Jerusalem's foremost dealers.

The interest in Shapira's fascinating personality and his deeds

- and misdeeds - will probably never die. MOSES WILHELM SHAPIRA was born in 1830 in Russia to a traditional Jewish family. He came to Jerusalem in 1857, having converted to Protestant Christianity either en route or shortly after his arrival. He became a member of the Protestant Church on Mt. Zion, which served both the English and the German communities in the Holy City. In 1861 he married Rosetta Jockel, a German Lutheran deaconess, who bore him two daughters.

After her father's death, Miriam, the younger, went to Paris while still in her teens, later becoming a well-known author using the pen name of Miriam Harry. Some of her books present a lively picture of Jerusalem

between the 1860s and 80s as a strange mixture of the Oriental and the cosmopolitan.

Shapira himself had a souvenir shop of the type usually frequented by tourists, located in the Christian Quarter of the

There he sold olive wood and mother of Pearl objects, and dried, pressed flowers of the Holy Land. His specialty was engraving customized inscriptions of Hebrew verses on olive wood Bible covers. The heart of his trade, however, was the sale of ancient Hebrew books and manuscripts which he cherished beyond anything else.

Shapira understood the texts and their value, as well as the historical and religious importance attached to them by museums and scholars. He undertook long journeys, both adventurous and hazardous, to old Jewish communities in the Southern Arabian Peninsula, especially those in Yemen. He brought bach Torah scrolls - among the oldest known at that time - and other ancient manuscripts, most of which were eagerly purchased by libraries and museums in England and Germany. As a result of these expeditions and the priceless artifacts he brought bach, Shapira was awarded the title he so proudly displayed above the door of his shop: "Correspondent to the British Museum". Perhaps his most important genuine contribution was a manuscript of Commentaries on the Mishna

129 - הנס קופר, אגרטל נדיר אבנית חיפוי סליפ כחול ממורק עם עיטור חריטה בבסיס, משנת 1976, חתום גובה 27.4 סמ מוערך 12,000-18,000 שטרלינג נמכר - 11,500 שטרלינג

129 - BY HANS COPER

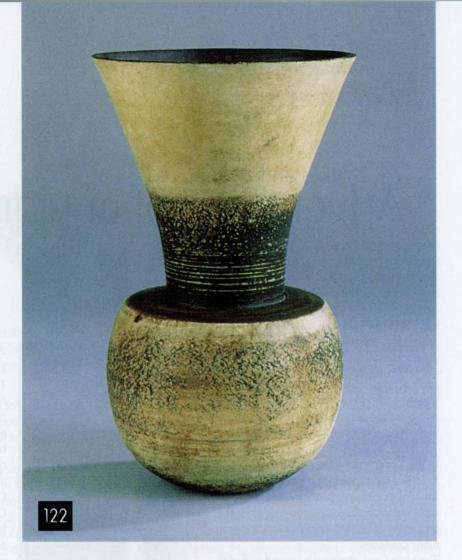
A RARE STONEWARE 'CYCLADIC' VASE, THE GENTLY SWELLING TAPERING NECK ON BULBOUS BODY AND DRUM BASE, THE MANGANESE-BROWN BODY COVERED IN A BLUISH-BUFF SLIP LIGHTLY BURNISHED, THE BASE DECORATED WITH INCISED HORIZONTAL BAND, CIRCA 1976, IMPRESSED HC SEAL - 27.4cm high - estimated 12,000-18,000 sold 11,500 Sterling

122 - הנס קופר, אגרטל חתום אבנית, סליפ ממורק קלות , חשוף בחלקו , מעוטר בחריטה, גובה 21.2 סיימ הוערך במחיר 2,500 - 3,000 שטרלינג

122 - by HANS COPER

A STONEWARE VASE OF GLOBULAR BODY WITH FLATTENED SHOULDERS, TAPERING NECK AND FLARED RIM, THE EXTERIOR COVERED IN AN OATMEAL COLOURED SLIP, LIGHTLY BURNISHED AND TEXTURED TO REVEAL AREAS OF MANGANESE, DECORATED WITH INCISED HORIZONTAL BANDING, THE INTERIOR WITH POOLED MANGANESE, IMPRESSED HC SEAL 21.2cm high - estimated 2,500-3000 Sterling

בריטניה הגדולה

תוצאות מכירה אפריל 99' ב"כריסטי'ס" לונדון
Ceramics in Great Britain
STUDIO POTTERY AUCTION RESULTS APRIL 99'.

CHRISTIE'S LONDON SOUTH KENSINGTON

99 - אליסון בריטון - "צבעונים ופסים באפור" כד אדמית, סליפ עם צבענים , זיגוג מט עיטורי פרח הצבעוני, 31.9 - 81 סמ גובה הוערך 2,200-1,800 שטרלינג ונמכר ב-1,840 שטרלינג

99 - BY ELISON BRITTON OBE "GREY STRIPES AND TULIPS"

A LARGE EARTHENWARE VESSEL OF SCULPTED BODY AND TRIANGULAR LIP AND WIDE ANGULAR RIM, PAINTED WITH SLIPS AND UNDERGLAZE PIGMENTS UNDER CLEAR MATT GLAZE AND DECORATED WITH TULIP DESIGN, IN SHADES OF TRANSLUCENT DARK GREEN, SLATE-BLUE, GREYISH PINK, DARK MAROON, WHITE AND DARK NAVY BLUE, INCISED ALISON BRITTON 81 - 31.9cm high estimated 1,800-2,200 sold 1,840 Sterling

94 - XIII הנדרסון, "מלכדת עדינה" קערה מאבנית, בניית יד, 1997, רוחב 56.5 סמ מחיר מוערך 1,800-2,200 שטרלינג

94 - "TENDER TRAP" - BY EWEN HENDERSON

A LARGE HAND-BUILT STONEWARE BOWL, COVERED IN TEXTURED PALE PINK, SLATE-BLUE AND WHITE BUFF GLAZES, 1997 -56.5cm wide estimated 1,800-2,200 Sterling

9

89 - גורדון באלדווין

כד אדמית, סליפ מטאלי עיטור קו שחור, עיטור מכחול אפור עם דוגמת ניקוד 59.4 סמ אורך. הוערך 2,200 - 1,800 שטרלינג נמכר 1,848 שטרלינג

89 - BY GORDON BALDWIN OBE AN EARTHENWARE RECTANGULAR VESSEL WITH SLOPING SIDE, CURVED BASE AND RECTANGULAR APERTURE, COVERED IN A GREYISH WHITE SLIP WITH METALLIC BLACK LINEAR DECORATION, GREY BRUSHWORK

AND IMPRESSED DOT DESIGN - 59.4cm long - estimated 1,800-2,200 sold 1,840 Sterling

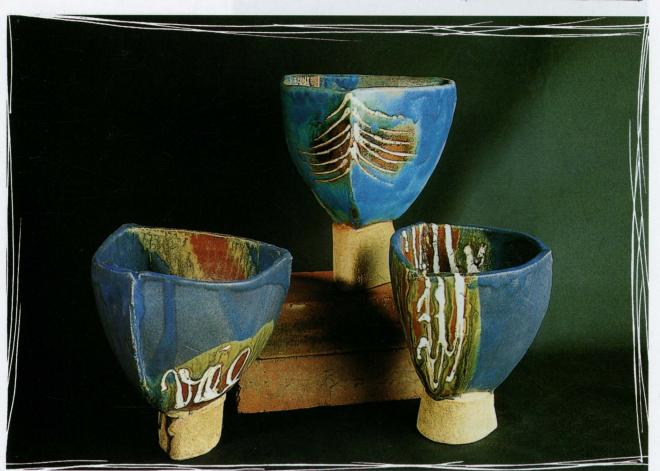
9

88 - גורדון באלדווין

קערת אדמית, עם סליפ ועיטור, עם חתימת האמן רוחב 39.4 סמ. הוערכה 39.4-1,400 שטרלינג נמכרה 1,380 שטרלינג

88 - BY GORDON BALDWIN OBE

AN EARTHENWARE BOWL WITH HIGH BACK AND IRREGULAR RIM, COVERED IN A PALE YELLOWISH WHITE SLIP WITH PIERCED CIRCULAR HOLES AND ABSTRACT LINEAR DECORATION, INCISED GB 96 - 39.4cm wide estimated 1,400-1,600 sold 1,380 Sterling

טרה זיוה ERRA VIVA GALLERY VIVE LA FRANCE

גלריה "טרה ויוה" בפרובנס - צרפת סנט-לה-קוונטין-לה-פוטרי של סרגי ובריגייט טריבויא חוגגת עשור שנות "להט לקרמיקה" עם תערוכה ייחודית של 38 קרמיקאים המציגים את מבחר עבודות שיצרו בעשור השנים האחרונות - אוסף המשקף את המגוון העשיר של צורות והתבטאות של מיטב אמני הקרמיקה בצרפת.

TERRA VIVA GALLERY IN SAINT-QUENTIN-LA-POTERIE TEN YEARS OF "CERAMIQUE PASSION"

Serge and Brigitte Tribouillois celebrating ten years of their passion for ceramics - with an exceptional exhibition for their anniversary at the gallery.

38 ceramists introducing their best creations of the last 10 years, a selection which reflect different forms of expressions of the finest ceramics of France and Europe.

פרנסואה בליארד, קרמיקאי מצרפת עובד בעיקר בטכניקת רקו

השתתף מספר פעמים בביאנלה לקרמיקה בוואלוריס - צרפת

בביאנלה הבינלאומית בפאנזה - איטליה בביאנלה הבינלאומית בקארוגי - שוויץ בביאנלה לקרמיקה של לנגלאיי - צרפת השתתף בתערוכות במספר גלריות בצרפת עבודותיו נרכשו בין היתר גם עייי המוזיאון הלאומי לקרמיקה של סבריי.

FRANCOIS BELLIARD a French artist who lives works in Neuil, mainly with the RAKU technique of firing. His works were exposed so far in a few international Bianale: in Carrouges - Suisse,

in Vallauris - France.

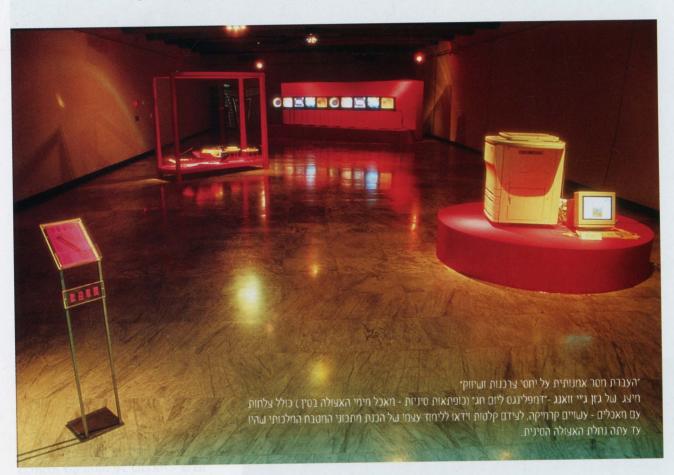
The National Museum of Ceramics of Severe owns his work, and he works for the most prestigious galleries in France.

מזרח רחוק מבקר במערב - אורחים בניו יורק Far East visiting the West - guests in New York

ג'ון ג'יאיי וואנג אמן מטיוואן

JUN JIEH WANG - AN ARTIST FROM TAIWAN

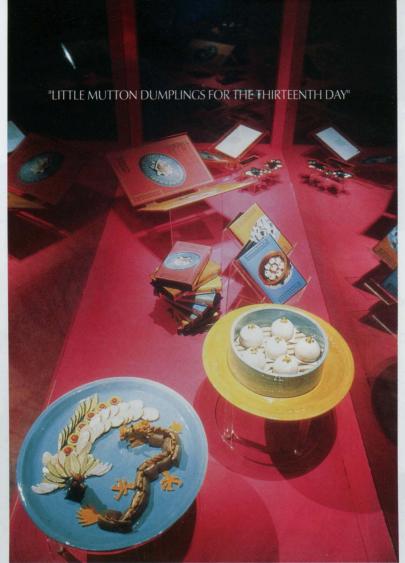

ג'זן ג'יאיי וואנג - אמן מטיוואן משתתף בתערוכה בינלאומית ראשונה מסוגה ״פנים וחוץ: אמנות סינית חדישה". התערוכה מורכבת מעבודות של מספר אמנים מסין, הונג-קונג וטיוואן ומציגה את היחסים אלו. העבודות המוצגות מבטאות את מורכבות היחסים הדינמיות של האמנות הנוצרת כיום בארצות אלו. שבין סוגיות שונות הנוגעות לתרבות הסינית ואת ההשלכות שיש על חיינו בהווה ובעתיד כתוצאה מההתפתחויות השונות. התערוכה הוצגה לראשונה בגלריות של ״אסיה סוסאייטי״ בניו-יורק, במוזיאון לאמנות מודרנית בסן-פרנסיסקו, במוזיאון לאמנות אסיה בסן-פרנסיסקו וכעת מוצגת במוזיאון לאמנות מודרנית במכסיקו ומתוכננת בהמשך להגיע ליפן.

ג׳ון ג׳יאיי וואנג יליד טאיפיי - טיוואן 63י, בוגר הפקולטה לאמנויות באוניברסיטת טאייפי המשיך לימודי תואר שני בגרמניה באקדמיה לאמנויות של ברלין במחלקה לתקשורת חזותית. בשנים 84'-89' עבד בטיוואן ככתב לבקורות קולנוע, תיאטרון ותרבות למספר עיתונים חשובים ושימש מנהל אמנותי לקבוצות תיאטרון. הוא החל ליצור מיצגי וידאו והפך לחלוץ אמנות הוידאו בטיוואן. עבודתו "דמפלינגס קטנים ליום ה-13" הוצגה ב-94' בטאייפי במוזיאון לאמנויות וזכה בפרס טלויזית ברלין.

עבודותיו הוצגו במספר ארצות כמו הונג-קונג ובמספר תחרויות בינלאומיות לאמנות הוידאו בגרמניה, יפן, ספרד, קוראה והולנד. הוא נבחר לאחד מחמשת האמנים הרשמיים לייצג את טיוואן בביאנלה ה-47י בוונציה. כיום חי ועובד בברלין ובטאייפי, יוצר וכותב בעיקר באמנות המולטימדיה.

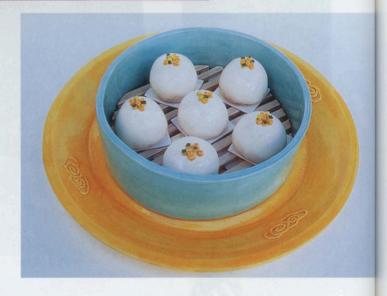
TABLE, CERAMIC DUMPLINGS, VIDEO CASSETE TAPES, MENU AND FLYERS.

Installation - about consumerism and marketing.

JUN JIEH WANG an artist from Taiwan - at "Inside out: new Chinese art" exhibition organized by

the "Asia Society" galleries in New-York and the San-Francisco Museum of Modern Art; This exhibition is the first major international exhibition to present the dynamic new art being produced by artists in Mainland China, Taiwan, Hong-Kong and emigrated artists. The exhibition focuses on artworks that explore the complex relationship between culturally specific issues and the larger developments of a modern/postmodern age. This decade-long perspective is intended to provide a sense of the unprecedented pace of economic, social, and political change in the region. The exhibition will be traveling to Mexico Museo de Arte Contemporaneo, Tacoma art Museum and Henry art gallery, Tokyo Museum of Contemporary Art and Hong-Kong Museum of Art.

Jun Jieh Wang was born in 1963 in Taipei, Taiwan. He graduated from the department of fine art of the Chinese culture university in Taipei in 1989. He then furthered his studies in Germany, majoring in visual communication at the Hochschule der Kunste - the Art Academy in Berlin. He graduated with a diploma in 1995 and completed a master class in 1966 at the same institute. From 1984 to 1989, while in Taiwan, apart from writing film, theatre and cultural criticisms for the major newspapers, he acted as artistic director for various prominent theatrical groups, began working with video and installation and became one of the pioneers of video art in Taiwan. His video installation "Little mutton dumplings for the Thirteenth

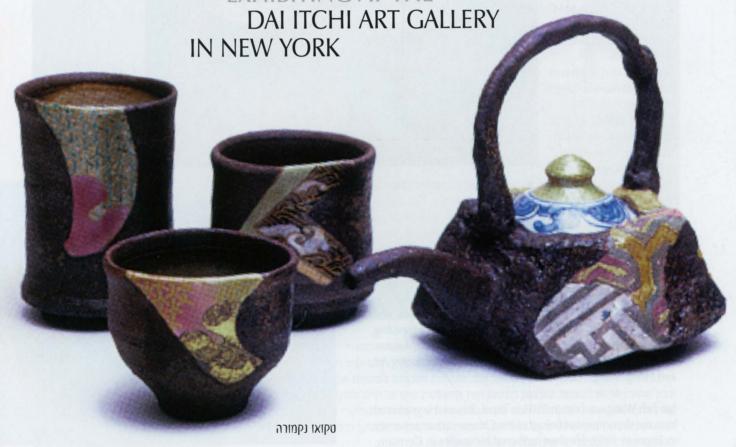

Day" was exhibited in 1994 at the Taipei fine arts museum and won the Berlin television tower award. Wang held exhibitions in Taipei and Hong-Kong and participated in several international video and media art festivals in Germany, Japan, Spain, Korea, the Netherlands, selected as one of five artists to officially represent Taiwan at the 47th Venice Biennale. He lives and works in Berlin and Taipei, devoting himself to creating and writing about mixed media art.

טקואו נקמורה

TAKUO NAKAMURA EXHIBITING AT THE

עבודות של האמן מוצגות בגלרית דאי איציי בניו-יורק

יליד קנאזאווה שביפן (1945) למד בתחילת דרכו אצל אביו ובהמשך אצל

אלדו רונטיני - פרופסור בבי״הס לאמנות קרמית בפאנזה שבאיטליה.

TAKUO NAKAMURA's ceramics is exhibited at the Dai Ichi arts Gallery in New-York.

Takuo Nakamura was born in Kanazawa Japan in 1945.

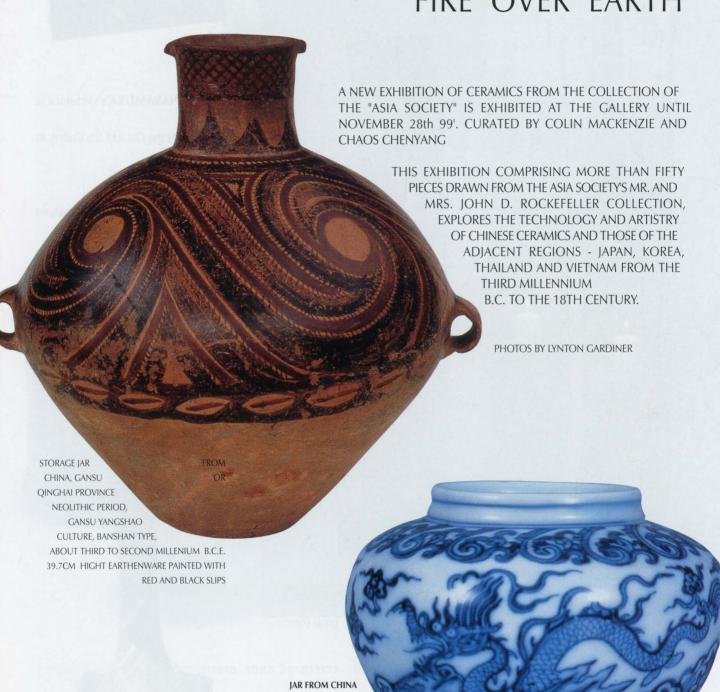
He studied under Baizan, his father, and later studied under Aldo Rontini - Professor at National Faenza Ceramic Art School in Italy. Exhibited in Tokyo in various well-known galleries.

גלריית "אטיה סוסאייטי" בניו יורק

"ASIA SOCIETY"'S GALLERY IN NEW-YORK

"FIRE OVER EARTH"

JIANGXI PROVINCE MING PERIOD, CHENGHUA ERA,

1465-1487

PORCELAIN PAINTED WITH UNDERGLAZE COBALT BLUE, JINGDEZHEN WARE, 8.3CM HIGHT

GIFU PREFECTURE MOMOYAMA PERIOD, LATE 16TH CENTURY. STONEWARE PAINTED WITH IRON BROWN ON SLIP AND WITH AN OVERLAY OF COPPER GREEN GLAZE UNDER GLAZE

17.8CM HIGHT

Located in **New-York city** this unique gallery is bringing the best of contemporary Japanese ceramics to the American public. Several artists also represent the traditional Japanese kilns such as Bizen, Shigaraki, Seto, Echizen and Tomba.

Recently also American artists who have been influenced by Japan ceramics yet create American rooted art, has been introduced, like Jeff Shapiro, Peter Callas and Julian Jadow.

"My frequent visits to artists and their kiln sites in Japan help me understand not only their cultural tradition but the contemporary artists concerns and ambitions. My Asian heritage and American education have helped me appreciate and discover many American Talents, therefore, their work is presented too. I invite you to visit us at our gallery to experience the tactile quality of ceramic art. I trust you will enjoy and embrace them as enthusiastically as I do".

Beatrice Lei Chang - Gallery Manager

גלרית "אתנות דאי איציי" ממוקמת בניו-יורק ומתמחה בייצוג אמנות קרמית חדשה מיפן מנוהלת ע"י ביאטריס ליי צאנג אמריקנית ממוצא סיני, כאשר כמה אמנים מייצגים גם את החלק המסורתי של תרבות הקרמיקה ביפן על מרכזי הצריפה הידועים שבה כמו ביזן, שיגרקי, סטו, איצייזן וטומבה.

לאחרונה מיוצגים גם מספר אמנים אמריקאים העובדים בהשפעת התרבות היפנית עם חיבור להשפעת סביבתם המקורית בארה״ב, כמו גיף שפירו, פטר קאלאס וג׳וליאן ג׳אדו.

..." ביקורים תכופים באתרי צריפה מסורתיים ביפן עוזרים לי להבין לא רק את התרבות המסורתית של יפן אלא גם את האמנים של היום, מחשבותיהם ושאיפותיהם. המורשת האסייתית שלי ביחד עם החינוך האמריקני שעליו גדלתי עוזרים לי להעריך את אותם אמנים אמריקאים שאני מגלה ולכן גם מייצגת. אני מזמינה אתכם לגלריה שלנו לחוות באיכות המוחשית של האמנות הקרמית ואני בטוחה שגם אתם תאהבו לחוש ולחבק אותה באותו להט שאני חשה."

ביאטרים ליי צ'אנג - מנהלת הגלריה

מבון לאמנות יהודית ישראל הגלריה לקרמיקה

JEWISH INSTITUTE ART GALLERY ISRAEL CERAMICS, ENAMEL AND GLASS

"As an artist, graduate of the Academy of Arts, a member of the painters/sculpturers Association of Israel, I am aware of the difficulties that some artists confront, especially those who are at begining of their career in bringing to public their art works. I have no doubt that many artists who are talented are uncapable to perform effective public relations, possess a great amount of art works which are far from the public eyes and may become eventually a loss, and artists themselves from the materialistic point of view.

One of the main goals of the Jewish Art Institute is to give these artists the possibility to present and advertise themselves and their works in Israel and abroad through our gallery or/and through our internet gallery. We invite artists and creators to contact us". Itzak Sheinfeld - manager of the Institute, an artist who specializes in working with large pieces of art with hot enamel (walls of over one meter).

..."כצייר אמן, יוצר בקרמיקה ובאמאייל, בוגר אקדמיה לאמנות וחבר עשרות שנים באגודת הציירים והפסלים הארצית בישראל אני מודע לקשיים בהם נתקלים אמנים, על אחת כמה וכמה אלה בתחילת דרכם האמנותית, במציאת במה/גלריה להצגת יצירותיהם. יוצרים רבים אשר בורכו בכשרון ליצור אמנות ברמה גבוהה חסרים את אותה יכולת וידע על מנת לקדם את עצמם ואת אמנותם, כאשר ברשותם הם אוצרים מבחר מכובד של יצירות אשר עלול להיעלם מעיני ומתודעת הקהל אם לא יובא לפניו הן בארץ והן בחו"ל וכך נהייה צפויים להפסד רוחני בנוסף להפסד החומרי של אותם אמנים. אחת המטרות שלמענו הוקם המכון לאמנות יהודית היא לתת במה ליוצרים לבוא ולהציג את עבודותיהם בגלריה שלנו. אנו מזמינים אמנים ויוצרים ובמיוחד בקרמיקה ליצור עימנו קשר".

מנהל המכון - יצחק שינפלד מלבד היותו אמן היוצר עבודות אמאייל גדולות (יחידות של מ״ר ומעלה), עוסק גם בבניית, מכירת והשכרת תנורים לצריפת קרמיקה, אמאייל וזכוכית מחומרים חדישים המתאימים לתנאי הארץ עם מערכות פיקוד ובקרה מדוייקים, בכל הגדלים ובצורות שונות.

